

REQUISITOIR VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

in de strafzaak tegen:

Verdachte

Geboortedatum 20 februari 1975

Parketnummer 06/580197/08

Mr. J.M. Fröberg

Officier van Justitie

1. Inleiding

(In dit requisitoir staat op een aantal plaatsen [*], dit de plaatsen waarop ik beeldmateriaal toon. Dit beeldmateriaal bevat een DNA presentatie en een aantal foto's en een animatiepop waarop letsel van het slachtoffer is aangetekend).

Op zondagmiddag 9 januari 1994, een mooie winterdag, fietst slachtoffer naar het huis van haar oma. Zij bezocht haar oma, die vlakbij woonde, wel vaker zonder dit van te voren aan te kondigen. Het is tussen kwart over vier en half 5.

[*]

Daar aangekomen treft Slachtoffer haar oma helaas niet aan. Later blijkt dat zij die middag op bezoek was bij een zieke vriendin. Rond kwart voor zes (melding 17.54 uur) komt oma thuis en vindt haar kleindochter. Zij lag levenloos in de woonkamer, op haar rug, met het onderlichaam ontbloot toegedekt met haar jas en spijkerbroek. Het was direct duidelijk dat slachtoffer door een misdrijf om het leven was gekomen. De oma van het slachtoffer belt onmiddellijk de politie.

Een citaat uit het proces verbaal- van bevindingen van de politiemensen die op de melding reageerden:

“Uit de geopende deur zagen wij een ongeveer 80 jarige vrouw naar buiten komen. Dit bleek later te zijn de oma van slachtoffer, wonende op genoemd adres. Deze vrouw was behoorlijk emotioneel en wij hoorden haar roepen: Mijn kleindochter, mijn kleindochter. Verder kon zij niets uitbrengen”¹.

Met geen pen valt de schok voor familie en vrienden en het dorp Putten te beschrijven. Dit was een ongekend ingrijpende gebeurtenis in deze kleine rustige dorpsgemeenschap. De media-aandacht was toen al groot en is dat nog steeds.

De gevolgen in deze strafzaak zijn ook versterkt doordat de verkeerde personen zijn veroordeeld.

Dit heeft heel veel leed veroorzaakt bij deze ex-verdachten [...] en [...] en hun familie, maar ook bij de nabestaanden van slachtoffer. Dit leed is niet meer weg te nemen, maar voor de verdere verwerking is de afronding van de huidige strafzaak tegen verdachte van groot belang.

2. De eindconclusie

In dit requisitoir zal ik uiteenzetten dat verdachte de persoon is die verantwoordelijk is voor de dood van slachtoffer. Tot deze conclusie is het Openbaar Ministerie gekomen na veel en langdurig onderzoek, waarbij uitgebreid rekening is gehouden met andere scenario's en ook veel aandacht is besteed aan het plaatsen van de gevonden sporen in het verhaal van verdachte.

Alvorens de bewijsmiddelen te bespreken die het Openbaar Ministerie tot deze conclusie brengt, wil ik eerst even stil staan bij de lange voorgeschiedenis van deze strafzaak.

¹ Eind proces-verbaal p. 44

3. Geschiedenis van het onderzoek

Wat is er gebeurd sinds april 2002?

Na de vrijspraken van [...] en [...] op 24 april 2002 door het Hof Leeuwarden is vanaf 2003 het opsporingsonderzoek heropend. Hiervoor zijn diverse politieteams onder leiding van diverse officieren van justitie aan het werk geweest. De drijfveer was en is steeds om de verantwoordelijke(n) voor de dood van slachtoffer, te vinden. Naast de tactische zoektocht, was er het aanknopingspunt van het profiel van het bloedvlekje op de kleding van het slachtoffer dat in de DNA databank was opgenomen.

Zo is bijvoorbeeld gezocht naar de Portugese man [...] waarmee het slachtoffer en haar vriendinnen het weekend op stap waren geweest. Deze man is gevonden en van hem is DNA materiaal vergeleken met het sporenmateriaal. De uitkomst was negatief. Er is gezocht naar contacten van het slachtoffer in haar werk. Er is een DNA vergelijking gedaan met een piloot van de vliegtuigmaatschappij waarbij zij werkte, uitkomst negatief. Er is onderzoek gedaan naar aanleiding van tips. En dan natuurlijk een grootschalig DNA onderzoek, waaraan veel mannen uit Putten, veelal bekenden van het slachtoffer hebben meegewerkt. Dit alles heeft geen enkel resultaat opgeleverd. Deze zogenaamde PUMO II onderzoeken (sinds april 2003) waren goed en uitgebreid maar leverden geen DNA-match op.

Na de lessen die zijn getrokken als gevolg van het onderzoek naar aanleiding van de oorspronkelijke veroordeling in de zogenaamde Schiedammer parkmoord, is besloten deze kennis in te zetten en het onderzoek naar de moord op slachtoffer anders in te richten.

Het onderzoek Marmot

Sinds begin 2006 is het onderzoek onder de naam Marmot volgens de nieuwe werkwijze van politie en Openbaar Ministerie gestart. Naast het koppelen van een officier van justitie aan de zaak, werd er een stuurgroep bestaande uit de plaatsvervangend korpschef en plaatsvervangend hoofdofficier van justitie ingesteld om belangrijke beslissingen te nemen. Vanuit het Openbaar Ministerie en de politie zijn in 2006 zogenaamde tegensprekers toegevoegd. Mensen vanuit een ander deel van het land die kritisch met het onderzoek meekeken.

Om een idee te geven van de opzet van het nieuwe onderzoek, er is een zogenaamde drie dagen map gemaakt. Iedere medewerker kreeg een map waarin was opgenomen, wat in 1994 de eerste drie dagen na het delict aan onderzoek was gedaan. Denk aan de sectie, technisch onderzoek op de plaats delict en getuigenverklaringen. Met dat uitgangsmateriaal werden scenario's bepaald.

Deze scenario's zijn ruim genomen². Van de mogelijkheid dat ze zelf iemand mee zou hebben genomen en vrijwillig seks met hem zou hebben gehad tot de situatie waarin zij inbrekers zou hebben overlopen, die haar hebben verkracht en vermoord.

Het forensisch-technisch onderzoek was in eerste instantie leidend omdat er veel DNA materiaal was aangetroffen en omdat de zaak zo oud was dat tactisch Rechercheren weinig zinvol leek. Er werden twee full-time technisch Rechercheurs en een analist op de zaak gezet. Zij zijn door uw rechtbank gehoord.

Alles wat vanaf 1994 aan technisch onderzoek is gedaan is geïnventariseerd. Het NFI heeft op verzoek van het Openbaar Ministerie hun interne dossier aangeleverd. Ook heeft het NFI op een rijtje gezet wat er nog aan sporenmateriaal of extracten daarvan, over was en aanwezig was bij het NFI. Deze inventarisatie riep behoorlijk wat vragen op. Tijdens de behandeling van de zaak de afgelopen periode zijn die vragen tijdens de verhoren van de deskundigen steeds aan de orde gekomen. Hoe zat het nou met de verwisseling van de nummers? Bleef het bij een administratieve fout of was er meer aan de hand?

Wat als zou blijken dat het inwendig aangetroffen sperma toch van een ander persoon zou zijn, als van de donor van de druppel op het bovenbeen? Hoe zat het met het sleepspoor? En hoe kon het dat het profiel van de donor van het sperma wel erg leek op dat van het slachtoffer? Hoe zat het nu met haar #22? Deze vragen moesten worden beantwoord om de juiste verdachte te kunnen vinden.

Besloten werd het forensisch-technisch onderzoek van het sporenmateriaal dat bij het NFI lag, voor zover nog mogelijk over te doen bij een nieuw onafhankelijk laboratorium het LGC. Daarnaast werden de spijkerbroek die eerder op huidepitheel was onderzocht, de overige kleding en de nagels naar het IFS gebracht voor nader onderzoek. Dit is in maart 2008 gebeurd.

² Eind proces-verbaal p. 1722 ev

Onderzoek na match met verdachte

Voordat de uitslagen van deze onderzoeken bekend waren kwam in april 2008 via een match in de DNA databank van het NFI de verdachte in beeld³.

Een goed bericht en tegelijkertijd geen reden tot vreugde. Er waren immers nog geen resultaten uit Engeland en van het IFS binnen.

In de maand daarop volgend kwamen de uitslagen binnen. De onderzochte sperma en bloed sporen wezen in de richting van verdachte. Onderzoek aan de spijkerbroek bevestigde zoals in 2002 aanwezigheid van het profiel van [..]. Bovendien was in geval van mengprofielen steeds (delen van) het profiel van slachtoffer te herkennen.

Sinds de match in april 2008 werkte het team ondertussen keihard om de persoon in beeld te brengen, dag en nacht als het nodig was. En terecht. De zaak en zijn geschiedenis zijn uniek en verdienen het om tot op de bodem te worden uitgezocht.

Conclusie: In het oude dossier komt de naam van verdachte niet voor. Ook kon er op een andere manier bijvoorbeeld via familie van verdachte of auto's die hij in die tijd in gebruik had, geen verbinding met verdachte worden gemaakt.

Omdat op grond van de match met belangrijke DNA sporen voldoende verdenking was dat verdachte bij de verkrachting en de dood van slachtoffer is betrokken, werd hij op 20 mei 2008 in Delft aangehouden.

Meteen al na de aanhouding, nog voor half 8 in de ochtend vertelde hij de hulpofficier dat hij slachtoffer kende en met haar een seksuele relatie had gehad. Ook na de aanhouding en de eerste verklaringen van verdachte is het uitgangspunt van het opsporingsonderzoek steeds geweest andere kanten van de zaak te belichten of wel alternatieve scenario's te onderzoeken.

Omdat het nieuwe onderzoek in Engeland aan de sporen hetzelfde DNA profiel opleverde als in de match van het NFI met het DNA profiel van de verdachte in de databank was er geen twijfel dat zijn DNA op de plaats delict was aangetroffen. Deze vraag was dus beantwoord. Toch waren er nog voldoende vragen over. Stel nou dat verdachte alleen de donor van het sperma en bloed is? Dat het klopt dat hij een seksuele relatie met het slachtoffer onderhield en op die manier zijn sporen bij haar heeft achtergelaten? Dat een ander of anderen bij dit feit is betrokken? Vanuit deze vragen is het vervolgonderzoek ook na de aanhouding van verdachte, opgezet. Zo breed mogelijk.

³ Eindproces-verbaal p. 798 brief NFI van 16 april 2008

Onderzoek naar verklaring verdachte en andere scenario's

Verdachte verklaarde dat hij een geheime relatie met het slachtoffer had en op zaterdagavond nog vrijwillige seks had gehad. Het verhaal van verdachte is onderzocht. De resultaten daarvan zijn opgenomen in het dossier. Daarnaast is er vanuit de verdediging gesteld dat er andere scenario's mogelijk zijn. Welke scenario's dat zouden zijn, is tot op heden niet uiteengezet. Meer dan een verzoek om stukken door de raadsman is er tot aan de inhoudelijke behandeling niet geweest.

Dit betekende dat wij nog meer dan normaal in een strafzaak zelf naar de bevestiging of ontkrachting moesten zoeken. Dat hebben we geprobeerd, voor zover het in onze mogelijkheden lag, maar daaraan is natuurlijk wel een grens als een verdachte geen inhoudelijke punten inbrengt. Verdachte was van plan tijdens het onderzoek ter terechtzitting weg te blijven uit de zittingszaal. Toen zijn medebrenging door de rechtbank was gelast voor de eerste zittingsdag heeft hij zich bij elke vraag beroepen op zijn zwijgrecht.

Zelfs op simpele vragen die geen betrekking hadden op het feitencomplex was het antwoord "geen commentaar". Uiteraard heeft een verdachte het recht om te zwijgen, maar dit heeft wel consequenties voor het onderzoek ter terechtzitting en ook voor het onderzoek naar andere scenario's.

Het is immers verdachte wiens sperma en bloed bij slachtoffer zijn gevonden, terwijl haar slip geen sperma bevatte. Dit vraagt om een uitleg. Wat hij daarover heeft verklaard geeft die uitleg niet en vragen over zijn lezing van de feiten wil hij niet meer beantwoorden. Ik kom hier later nog op terug.

4. De bewijsmiddelen

Tijdens de behandeling ter zitting, is vrijwel alleen aandacht besteed aan de technische aspecten van deze zaak. Dagenlang zijn de getuigen-deskundigen gehoord over het DNA bewijs. Daardoor lijkt het zicht verdwenen op de belangrijke vraag die komt voor de vraag van wie er nu of wel niet DNA is aangetroffen. Die belangrijke vraag is of verdachte –zoals hij heeft verklaard- een maandenlange geheime liefdesrelatie boordevol seks heeft gehad met slachtoffer. In het kader van die geheime liefdesrelatie vol seks zou hij ook op zaterdagavond 8 januari 1994 gemeenschap met haar hebben gehad. Het sperma dat hij toen in haar heeft achtergelaten zou er dan op zondagmiddag tussen kwart over vier en kwart voor zes door een ander zijn uitgesleept.

Opmerkelijk is dat de processen-verbaal van de zitting tot op heden honderden pagina's getuigen-deskundigenverklaringen over met name DNA en andere technische vragen bevatten, maar dat degene die allerlei vanzelfsprekende vragen over de relatie van verdachte met slachtoffer alles bij elkaar een halve pagina aan het woord is. En zoals ik zojuist al heb aangegeven; het enige antwoord dat

verdachte op al die dringende en noodzakelijke vragen geeft, is geen commentaar of een beroep op zijn zwijgrecht!⁴

Dat verdachte de vanzelfsprekende vragen over en rondom deze relatie niet ter zitting wilde beantwoorden, verbaast het OM natuurlijk niet. Verdachte wilde niet dat ook tijdens de zitting ten overstaan van de familie van slachtoffer, de pers, [...] en [...], de overige aanwezigen en uw rechtbank zonneklaar zou worden dat hij nooit een relatie met slachtoffer heeft gehad. Het is de verdediging goed gelukt de aandacht af te leiden van de vraag die de vraag naar de exacte inhoud van de technische sporen voorafgaat.

Ook ik zal in het vervolg van mijn weergave van het bewijs in deze zaak redelijk lang stil staan bij die technische sporen en hun waarde, na eerst het laatste weekend van slachtoffer te schetsen. Daarna zal ik echter weer terug komen bij die belangrijke basisvraag: Had verdachte een geheime liefdesrelatie met slachtoffer en heeft hij in het kader van die relatie zijn sperma bij haar achtergelaten op zaterdagavond 8 januari 1994.

Ik begin met een bespreking van de bewijsmiddelen waarin meerdere onderwerpen aan de orde komen.

- 4.1. Laatste weekend Slachtoffer
- 4.2. Resultaten van het forensisch-technisch onderzoek
 - 4.2.a. Inleiding
 - 4.2.b. Resultaten
- 4.3. Waardering resultaten
 - 4.3.a. [...]
 - 4.3.b. Overige sporen
 - 4.3.c. Verdachte
- 4.4. Scenario verdachte /verdediging
- 4.5. Andere (belastende) omstandigheden

4.1. Laatste weekend Slachtoffer

Uit de verklaringen van de mensen die dit weekend contact hebben gehad met Slachtoffer blijkt het volgende:

Slachtoffer is samen met [...] op vrijdag om 9.00 uur op de trein gestapt naar Amsterdam⁵. Slachtoffer is de hele dag in Amsterdam geweest en pas in de avond

⁴ NJ 2004, 464 over de consequenties van het zwijgen

⁵ [...] eind proces-verbaal p. 1475: verhoor van 11 januari 1994: "wij zijn op vrijdag 7 januari 1994 omstreeks 9 uur vanaf het station te Putten naar Amsterdam gegaan. Wij waren om ongeveer 10 uur op het centraal station te Amsterdam. Slachtoffer is vanaf het centraal station alleen verder gegaan. Zij had eerst een afspraak met een vriend en later op de dag met een vriendin. Die woonde ook in Amsterdam".

om 19.00 uur met de trein vanuit Amsterdam vertrokken. Zij had 's middags een afspraak met [...] ⁶.

Over vrijdagavond is nog wel even verwarring geweest, omdat een verbalisant op 12 januari 1994 noteert dat oma heeft verklaard dat haar kleinkinderen Slachtoffer en [...] op 7 januari 1994 bij haar waren geweest omstreeks 17.00 uur. Op 27 januari 1994 wordt oma gehoord. Dan zegt oma zelf dat ze op vrijdag 7 januari 1994 haar kleindochter slachtoffer beslist niet op bezoek heeft gehad. Dit wordt bevestigd door de moeder van slachtoffer. Slachtoffer is wel met haar broer langs geweest, maar dat was de week voor 7 januari 1994 ⁷.

Op vrijdagavond 7 januari kwam moeder thuis van het werk om ongeveer 23.00 uur en lag slachtoffer in bed ⁸. Zaterdag is zij de hele dag weggeweest met de zussen [...] en rond 18.00 uur weer bij de woning van moeder afgezet. Op zaterdag om 20.30 uur verlaat [...] het huis. Slachtoffer was toen nog thuis ⁹. Zij kwam 's nachts rond 4.30 uur thuis van het stappen. Haar moeder heeft de deur opengedaan ¹⁰. De volgende dag heeft slachtoffer het huis rond 16:00 uur verlaten om bij haar oma op bezoek te gaan ¹¹. Zij was op zijn vroegst om 16.16 uur bij het huis van haar oma ¹².

De oma van slachtoffer heeft om 17.54 uur de meldkamer gebeld. Om 18.00 uur kwam de politie aan bij het huis en is het onderzoek op de plaats delict begonnen ¹³. De resultaten van dit onderzoek zal ik hieronder bespreken.

5 [...], eind proces-verbaal p. 1485: verhoor van 13 januari 1994: *"Op vrijdag 7 januari 1994 had ik om ongeveer 14 uur een afspraak met Slachtoffer dat zij die dag bij mij in Amsterdam zou komen.... Naderhand hoorde ik van Slachtoffer dat zij eerst op bezoek was geweest bij [...]... Zij is tot ongeveer 19.00 uur bij mij gebleven. Daarna is zij voor zover ik weet met de trein naar Putten vertrokken."*

⁷ P. 1612 dossier, p. 485 en 486 getuigenmappen 1994

⁸ Eindproces-verbaal p. 1258: verhoor

⁹ Eindproces-verbaal p. 329 verhoor [...] van 11 januari 1994: *"Ik heb nog thee gedronken samen met mijn zus. Ik ben vervolgens om 15.30 uur vertrokken van huis Rond 23.00 uur is zij opgehaald om uit te gaan"*.

¹⁰ Eind proces-verbaal p. 316, verhoor [...] van 14 januari 1994 (*"tussen 4. 30 uur en 4.45 uur hoorde ik lawaai. Ik werd wakker van lawaai. Ik ging kijken en toen bleek dat Slachtoffer bij de achterdeur stond. Ik heb haar binnen gelaten"*).

¹¹ Eindproces-verbaal p. 321, verhoor [...] van 9 januari 1994: *"Ongeveer 16.05/16.10 uur is Slachtoffer op de roze mountainbike weggegaan."*

¹² Eind proces-verbaal verhoor [...] op 9 januari 1994: *"Het tijdstip dat wij slachtoffer voorbij onze woning zagen fietsen moet ongeveer 16.15 uur zijn geweest. Het was vlak voordat wij naar de kerk zouden gaan. De kerkdienst begon om 16.30 uur."*

¹³ Eind proces-verbaal p. 45

4.2. Resultaten van het forensisch-technisch onderzoek

4.2.a. Inleiding

Tijdens de behandeling van de zaak ter zitting zijn vooral de aspecten besproken van het forensisch onderzoek, hetgeen voor de nabestaanden erg moeilijk moet zijn geweest. De dood van een dochter/zus is verworpen tot een bespreking van technische sporen. Naast het gegeven dat het onderzoek ter zitting op deze punten ingewikkeld was, was het ook droog en moeilijk te volgen voor hen en voor het publiek.

Ook ik ontkom niet aan een bespreking van dit deel van het onderzoek omdat het van groot belang is stil te staan bij de technische sporen en de ontlastende en belastende factoren die daarop betrekking hebben. Om bepaalde zaken te verduidelijken zal ik een presentatie tonen. Deze is geheel gebaseerd op stukken uit het dossier en bevat geen nieuwe of andere informatie.

Voordat ik overga tot bespreking van de sporen wil ik eerst iets zeggen over het tijdsverloop en over de zogenaamde keten van bewijs.

Ik benadruk het nog een keer: Voor u ligt ter beoordeling een 15 en een half jaar oude zaak. De opsporingsmethoden zijn veranderd en ook op technisch-forensisch gebied zijn de ontwikkelingen stormachtig geweest. Het begin van het DNA onderzoek lag in 1994 en de methodes die toen werden gebruikt, zijn vervangen door andere. Ook de wijze waarop materiaal werd veilig gesteld is verbeterd en de wijze waarop administratie werd gevoerd is anders geworden.

We hebben tijdens de behandeling ter zitting gezien dat door dit tijdsverloop bepaalde stukken niet meer kunnen worden achterhaald en dat onderzoeken van 1994 niet altijd kunnen worden vergeleken met onderzoeken van 2002 en 2008. Dit bracht met zich mee dat op bepaalde technisch forensische vragen gewoonweg geen antwoord meer kan worden gegeven.

De vraag is of dit bewijs in deze strafzaak tegen verdachte teniet doet. Uiteindelijk is dat aan uw rechtbank om te beoordelen. Het Openbaar Ministerie is van mening dat ondanks bepaalde onvolkomenheden aan de uitkomsten van 1994, 2002 en 2008 niet kan worden getornd.

Deze laten immers steeds het unieke DNA profiel van verdachte zien, terwijl er ook kenmerken van het slachtoffer zijn te vinden. Hierover later meer.

Een gevolg van het tijdsverloop is ook dat niet altijd kon worden vastgesteld hoe met het bewijsmateriaal is omgegaan en of dit gevolgen heeft gehad voor de bruikbaarheid van dat materiaal. Ook hieraan is ter zitting maar ook in het eind proces-verbaal veel tijd besteed.

Deze zaak is ooit onherroepelijk afgedaan en dat betekent dat het bewijsmateriaal en het inbeslaggenomen materiaal mocht worden vernietigd of teruggegeven aan de rechtmatige eigenaar. Dat is in deze zaak ook gebeurd. De persoonlijke spullen van slachtoffer, waaronder haar spijkerbroek zijn teruggegaan naar haar moeder. De familie heeft vervolgens de spullen die niet meer bruikbaar waren vernietigd. De sporen die bij het NFI lagen zijn wel bewaard gebleven. De onderliggende administratie (waarnemingsbladen) is er echter niet meer.

Betekent dit dat de sporen die in 1994 zijn onderzocht niet dezelfde zijn als de sporen uit 2008? Uit de administratie kunnen we het niet meer opmaken. De cupjes waarin de sporen zaten zijn echter bekeken en hierop staat het oude nummer van deze zaak 94.01.11025, dat u op alle rapporten terugziet. Ook geldt hier wat ik zo juist zei. De onderzoeken van 1994, 2002, 2004 en 2008 geven dezelfde profielen van verdachte en deelprofielen van het slachtoffer.

Ondanks afwezigheid van waarnemingsbladen is er geen twijfel over de herkomst van de sporen.

Hoe zit het met de nagels die opeens in 2008 opdoken? Dat weten we niet. Of er nagelvuil is geweest of alleen maar nagels is zonder onderliggende administratie niet meer vast te stellen. In het sectierapport staat geen opsomming van de genomen monsters. In het rapport van 20 mei 1994 wordt nagelvuil genoemd¹⁴.

Wat we wel weten uit onderzoek, is dat het slachtoffers nagels waren waaronder materiaal van verdachte zit. De keten van bewijs is zoals gezegd doorbroken maar dit heeft geen consequenties voor bewijs tegen verdachte in deze strafzaak. Er is namelijk – anders dan dat hij deze sporen op de plaats delict heeft achtergelaten – geen enkele andere verklaring waarom juist steeds zijn DNA in dat materiaal is aangetroffen.

¹⁴ Aanvullend proces-verbaal p. 18 en 19, rapport 20 mei 1994: hier staat wat er is veiliggesteld aan monsters tijdens de sectie.

- 227 nagelvuil van de rechterhand
- 228 nagelvuil van de linkerhand

Eerste deel presentatie DNA

Om de sporen te duiden wil ik u nog kort laten zien wat belangrijk is om te weten over DNA.

[*]

Van sporen kun je op drie verschillende manieren DNA profielen maken. Dat is in deze zaak ook gebeurd. Het ene profiel is unieker voor een mens dan het andere.

- Autosomaal: uniek DNA profiel, gekregen van moeder en vader., meest duidelijke verwijzing naar 1 persoon.
- Y-chromosomaal: DNA overgeërfd vanuit mannelijke lijn, dus van vader. Voor alle broers en afstammelingen in mannelijke lijn hetzelfde, dus niet uniek.
- Mt_DNA: DNA overgeërfd vanuit de moederlijn. Voor alle kinderen van dezelfde moeder hetzelfde, ook niet uniek. Wordt door de vrouwelijke afstammelingen doorgegeven.

DNA profielen van verschillende soorten materiaal

Het is van belang in het achterhoofd te nemen dat materialen als sperma en bloed in deze strafzaak belangrijker zijn dan haren en contactsporen. Van haren en contactsporen is niet te bepalen wanneer deze zijn aangebracht. Bovendien zijn deze sporen gemakkelijk overdraagbaar van de ene naar de andere persoon. Van bloed zou dat nog kunnen als het gaat om een substantiële hoeveelheid en vers is. Hier is het bloedvlekje pas in 2002 ontdekt en het was erg klein.

Ook is het zo dat een Y-chromosomaal of mitochondriaal DNA spoor op zich geen sterke bewijswaarde heeft. Het kan immers afkomstig zijn van meerdere personen. Het is niet het unieke DNA profiel van een persoon. Echter, de combinatie van deze sporen met het autosomale DNA maken samen dat de bewijswaarde van deze sporen hoger is. Verder is het van belang de sporen in combinatie met de manier van aantreffen daarvan op de plaats van het delict te waarderen.

4.2.b De resultaten

Op en rond de plaats van het delict is in 1994 technisch onderzoek gedaan. Er zijn veel sporen gevonden¹⁵; bandensporen, schoenafdrukken, matjes enzovoort. Van belang voor de strafzaak tegen deze verdachte zijn met name de sporen op en in het lichaam en aan de kleding van het slachtoffer, omdat dit DNA sporen zijn en deze te herleiden zijn naar verdachte.

¹⁵ Zie eindproces-verbaal p. 61 ev

Op de plaats van het delict zijn sporen gevonden:

- a. *op of aan het lichaam van het slachtoffer*
- b. *in het lichaam van het slachtoffer*
- c. *op kleding van het slachtoffer*
- d. *rondom het lichaam van het slachtoffer.*

Ad a Op het lichaam

1. SPERMASPOOR BOVENBEEN/BUITENZIJDE VAGINA (awa#900)

Dit spoor is op de plaats delict op het rechterbovenbeen aangetroffen en bij de sectie op 10 januari 1994 bij het NFI veiliggesteld en bemonsterd. Het wordt omschreven als vloeibare druppel, aan de randen deels ingedroogd¹⁶. Het autosomale profiel van dit spoor komt volledig overeen met het autosomale profiel van verdachte¹⁷.

Het y chromosomale profiel komt volledig overeen met het y chromosomale profiel van verdachte¹⁸. Het mt DNA profiel komt niet overeen met dat van verdachte of slachtoffer¹⁹.

2. SPERMASPOOR INGANG VAGINA (AWA#901)

Dit spoor is veiliggesteld en bemonsterd bij de sectie op 10 januari 1994 bij het NFI. Het autosomale profiel komt volledig overeen met het profiel van verdachte²⁰. Op 1 locus zit een vermenging met een ander kenmerk nummer 18 dat van het slachtoffer kan zijn. Van dit spoor is een mt-DNA profiel gemaakt dat afkomstig is van een onbekende donor²¹.

3. GEKNIPT NAGELS SLACHTOFFER (SVO 227a/228a).

²²De nagels moeten bij de sectie zijn veiliggesteld. In de stukken van het NFI zelf wordt echter alleen gesproken van nagelvuil met de SVO nummers 227 en 228.

¹⁶ Eindproces-verbaal p. 758 onder H. en p. 759 sectierapport: "enig grijswit gekleurd, deels ingedroogd vocht/materiaal in de schaamstreek: bij cytologisch onderzoek blijken hierin spermatozoën aanwezig."

¹⁷ Eind proces verbaal 811, NFI 18-09-1995, p. 770 rapportage LGC 1-7-2008

¹⁸ Zie rapport LGC van 1 juli 2008

¹⁹ Rapport FLDO 16-02-09

²⁰ Eind proces verbaal p. 703, rapport FLDO 02-007

²¹ Eindproces-verbaal p. 690, FLDO 00-036: "In het tweede spermaspoor (extract spermaspoor vagina-ingang, ws. ing. Vag.) werd een mtDNA-type B (dus van het slachtoffer) aangetroffen: eindproces-verbaal p. 272 en 273 tabellen, FDLO 02-007: "onbekende G"

²² Door het marmotteam genoemd FZA 500 (rechterhand) en FZA 501 (linkerhand)

Het nagelvuil en/of de nagels zijn destijds onderzocht op vezels, maar een DNA onderzoek was toen nog niet mogelijk²³. De nagels waren goed bewaard en zijn in maart 2008 onderzocht door IFS. Er is bloed onder de nagels van de rechterhand (FZA 500) aangetroffen en het spoor komt volledig overeen met het autosomale profiel van verdachte. Om bevestigd te krijgen dat dit zo lang na dato wel de nagels van het slachtoffer waren, is ook een vergelijking gedaan met het profiel van het slachtoffer. Dit kwam overeen met materiaal aangetroffen op de nagels²⁴. IFS die deze nagels heeft onderzocht, zegt dat het autosomale profiel van verdachte afkomstig moet zijn van het bloed, zodat het bloedvlekje van verdachte is. Ook het Y chromosomale profiel komt volledig overeen met dat van verdachte²⁵.

4. HAAR #22.

Deze haar is veilig gesteld tijdens de sectie, door het schaamhaar van het slachtoffer te kammen. De haar is niet gewassen. Van de haarwortel is een autosomaal DNA profiel gemaakt met de in 1994 gebruikte HLA-DQalfa methode. Dit was een mengprofiel. In 2002 is van een ander stukje van dezelfde haar door het FLDO een autosomaal profiel gemaakt met de STR methode. Dit bestaat uit een profiel van 7 kenmerken²⁶.

De DNA profielen van haar #22 en het profiel van verdachte vertonen opvallende gelijkenissen, maar omdat er ook verschil is, is er sprake van een non-match. Deze haar heeft een Y chromosomaal profiel dat overeenkomt met het Y chromosomale profiel van verdachte op 9 kenmerken²⁷. Het mt profiel is hetzelfde als dat van het slachtoffer²⁸.

5. HAAR #17(SVO 219)

Aangetroffen op de hals van het slachtoffer. Van deze haar is een mt DNA profiel gemaakt. Het resultaat is een gemengd mt DNA profiel van twee personen. Een van de twee mt profielen van de haar komt overeen met het mt profiel van sperma bovenbeen, de ander met het slachtoffer²⁹.

²³ NFI 25-5-1994 aanvullend proces-verbaal d.d. 27 januari 2009, p. 31 ev

²⁴ Eind proces verbaal p. 791 ev. Rapport IFS d.d. 26 september 2008

²⁵ Rapportage IFS van 30 januari 2009 p.18 ev. en aanvullende rapportage van 9 juni 2009 p. 7 ev.

²⁶ Eind proces verbaal p. 702 en 703, FLDO 2-4-02, zie ook FLDO 16-02-09.

²⁷ Eind proces verbaal p. 770 rapport LGC 1 juli 2008

²⁸ Eindproces-verbaal p. 273 tabel, rapport FLDO 02-007: mt DNA: slachtoffer".

²⁹ Eindproces-verbaal p. 687 rapport FLDO 00-036 van 30 januari 2000

Ad b In het lichaam

1. SPERMASPOREN BAARMOEDERMOND (ws bmm 1 + 2), ANUS (ws anus 1 en 2), VAGINA (ws vag)³⁰.

Deze sporen zijn veilig gesteld bij de sectie³¹. Van deze sporen is in 2004 een Y-chromosomaal DNA profiel gemaakt dat volledig overeenkomt met het Y-chromosomale profiel van verdachte³². In 2008 is dit onderzoek herhaald op de twee sporen baarmoedermond door het LGC. Ook hier werd het Y chromosomale profiel van verdachte aangetoond³³. Door het LGC werd in 2008 de vaginale fractie van de sporen baarmoedermond autosomaal onderzocht. Er werd een mengprofiel verkregen, waarin zowel het profiel van het slachtoffer als dat van verdachte op 5 kenmerken + Y chromosoom voorkwam³⁴. Het mt DNA is identiek aan dat van het slachtoffer³⁵.

Ad c. Op kleding

1. BLOEDVLEKJE SPIJKERBROEK (ASA#967#1)

Dit spoor is tijdens forensisch onderzoek uitgevoerd in januari/februari 2002 veiliggesteld. Het zat aan de binnenzijde van de door het slachtoffer gedragen spijkerbroek ter hoogte van de linkerbil. Dit spoor is door het NFI in 2002 onderzocht en komt volledig overeen met het autosomale profiel van verdachte³⁶. Ook in maart 2008 is dit spoor door het LGC onderzocht en het komt volledig overeen met het autosomale profiel van verdachte op 16 posities. Ook het Y-chromosomale profiel komt volledig overeen met dat van verdachte³⁷.

³⁰ Eind proces-verbaal p. 753 punt 3. en p. 756 p. 17 sectierapport

³¹ Eindproces-verbaal p. 120 sectierapport en meer specifiek in aanvullend proces-verbaal van 27 januari 2009, p. 18 rapport NFI 20 mei 1994

³² Eindproces-verbaal p. 711, FLDO 04-043 d.d. 18 augustus 2004 nader uitgewerkt in rapport FLDO 16-02-09, p. 4 en tabel p. 6

³³ Eindproces-verbaal p. 772, rapport LGC

³⁴ Eindproces-verbaal p. 772 rapport LGC d.d. 1 juli 2008 in combinatie met rapport IFS 30 januari 2009 p. 70: "de hoofdprofielen van de bemonsteringen komen overeen met het profiel van het slachtoffer. Verder zijn extra kenmerken aangetroffen die allen overeenkomen met het profiel van verdachte zie tabel 38A

³⁵ Rapport FLDO 16-02-09, p. 4,5 en tabel p. 7

³⁶ Eindproces-verbaal p. 714 rapport NFI van 18 maart 2002

³⁷ Eindproces-verbaal p. 770 rapport LGC van 1 juli 2008

2. CONTACTSPOREN SPIJKERBROEK (ASA#967/ IFS#01b)

Op de spijkerbroek aan de buitenkant van de rechter bil, werden contactsporen aangetroffen, waarvan een Y chromosomaal profiel is gemaakt. Dit kwam op 11 posities overeen met het Y-chromosomale profiel van verdachte³⁸. De spijkerbroek is ook overigens op een aantal plekken onderzocht. Deze onderzoeken geven wel resultaten maar zo mager en gecompliceerd dat er niet zonder meer conclusies uit kunnen worden getrokken in de strafzaak tegen deze verdachte.

3. CONTACTSPOREN SPIJKERBROEK ASA 967#3#4#5:

Autosomaal profiel dat volledig overeenkomst met het profiel van [...] ³⁹.

4. HAAR #15 (aangetroffen op trui SVO 207) (FLDO 16-02-09)

Gemengd mt DNA profiel van twee personen. De resultaten zijn hetzelfde als die van de bovengenoemde haar #17. Een van de twee mt profielen van beide haren komt overeen met het mt profiel van sperma bovenbeen, de ander met het slachtoffer⁴⁰.

5. HAAR #35,

Veiliggesteld vanaf trui slachtoffer in 2002, is een schaamhaar⁴¹. Deze is niet afkomstig van verdachte.

6. HAAR #68:

Deze haar is veiliggesteld vanaf trui (SVO 207) slachtoffer. DNA profiel 2 kenmerken en geslacht vrouw. Mt DNA komt overeen met slachtoffer, maar haar is niet van slachtoffer verschil in autosomaal DNA⁴².

³⁸ Eind proces verbaal p. 776 rapport IFS van 15 mei 2008 en p. 792 rapport IFS van 26 september 2008

³⁹ Eindproces-verbaal p.253 ev. NFI 5 april 2002 en rapport IFS 30 januari 2009

⁴⁰ Eind proces verbaal p. 687 rapport FLDO 00-036 van 30 januari 2000

⁴¹ Eindproces-verbaal p. 266 ev. FLDO 02-007

⁴² Eindproces-verbaal p.697 FLDO 02-007

7. OVERIGE HAREN:

Veiliggesteld vanaf trui, blouse en wax-coat⁴³, geen autosomaal profiel verkregen. Van de haren #70 en #42 en #68 een mt DNA profiel dat overeenkomt met dat van het slachtoffer en van de haren #53 en #56 en #64 en #78 een mt DNA profiel dat niet overeenkomt met dat van slachtoffer. Al deze haren kunnen niet van de donor van het sperma zijn.

8. HALS TRUI (ASA969IFS#4#5#6#7) EN ONDERKANT MOUWEN VAN DE TRUI SLACHTOFFER (ASA969IFS#1#2#3):

Trui werd door slachtoffer gedragen⁴⁴. En is door IFS in 2008 onderzocht op aanraaksporen i.v.m. mogelijk greepspoor in hals en omdat het slachtoffer drukplekken had op de linkerpols⁴⁵. Er zijn wel enige DNA kenmerken aangetroffen maar te weinig om hieraan een conclusie te verbinden.

Ad d Rndom het lichaam

1. MUNTJE (FZA 512#IFS#1):

Lag op de vloer op plaats delict⁴⁶ is onderzocht door IFS in 2008, geen resultaat (IFS 26 september 2008, p. 796

2. TANDJE (SVO 316).

Veiliggesteld in 1994 lag op de plaats delict⁴⁷. Kon toen nog niet worden onderzocht. Onderzocht door FLDO in 2002⁴⁸. Resultaat volledig autosomaal profiel, blijkt later overeen te komen met profiel [..].[*]

Samenvatting van de voorgaande opsomming is dat zeven maal op en in het lichaam van het slachtoffer spermasporen van verdachte, op de kleding van het slachtoffer een bloedvlekje van verdachte en onder de nagels van het slachtoffer ook materiaal waaronder bloed van verdachte is aangetroffen.

⁴³ Eindproces-verbaal p. 266 ev. FLDO 02-007

⁴⁴ Eindproces-verbaal p.123 sectierapport

⁴⁵ Eind proces verbaal p. 779, 795

⁴⁶ Eindproces-verbaal p. 53 TR 1994

⁴⁷ Eind proces-verbaal p. 53

⁴⁸ FLDO 02-007, p. 266 ev.

Aan de buitenzijde van de spijkerbroek is ook materiaal aangetroffen dat van verdachte kan zijn; het betreft een Y chromosomaal profiel.

Er is een aantal haren aangetroffen die niet van verdachte of het slachtoffer kunnen zijn. Onderzoek aan het muntje leverde niets op.

Op de spijkerbroek van het slachtoffer is op twee plaatsen materiaal van [...] aangetroffen en in het huis van oma op enige afstand van het lichaam van zijn zus lag op de vloer van de woonkamer een melktandje van hem.

4.3. Waardering resultaten

4.3.a. [...]

Duiden het tandje en de aanraaksporen op de spijkerbroek van het slachtoffer op betrokkenheid van [...] bij de dood en verkrachting van het slachtoffer al dan niet samen met verdachte?

Het marmotteam heeft dit scenario onderzocht.

Helaas is oma nooit over het tandje gehoord, zodat wij niet van haar weten hoe dit in haar huis terecht is gekomen. Over het tandje verklaart [...] dat hij niet weet of er ooit een tandje op welke manier dan ook bewaard gebleven is. Hij kan zich wel herinneren dat het best mogelijk is dat hij ooit een tand bij zijn oma heeft achtergelaten⁴⁹:

“Ik kan mij nog wel herinneren dat ik mijn gewisselde tandjes aan mijn oma liet zien. Het is best mogelijk dat toen ik aan het wisselen was ik ooit een los zittende tand bij mijn oma uit mijn mond heb gehaald en dat deze daar is blijven liggen. Ik weet nog dat ik voor iedere tand van mijn oma een gulden kreeg. Ik kan er geen verdere verklaring voor geven”.

Deze uitleg voor het aantreffen van het melktandje is logisch en aannemelijk. Dat je voor een gewisselde melktand geld kreeg zal ons allen bekend in de oren klinken.

Daarnaast zijn op de spijkerbroek op de broekband bij de knoop sporen van [...] aangetroffen. Zoals ik al eerder aangaf is de spijkerbroek in 1996 teruggegaan naar de familie en pas in 2002 weer opgehaald. Er is getracht te onderzoeken wat er in de tussentijd met de broek kan zijn gebeurd.

Zowel [...] als zijn moeder zijn hierover gehoord, maar het is – uiteraard zou ik haast zeggen – niet meer mogelijk om te construeren wie en op welk moment (voor of na het delict) de spijkerbroek in handen heeft gehad. Zoals [...] zelf al opmerkte is het heel goed mogelijk dat als je met elkaar in dezelfde omgeving leeft er sporen over en weer worden aangetroffen⁵⁰.

⁴⁹ Eindproces-verbaal p. 304, verhoor 7 april 2002

⁵⁰ Eindproces-verbaal p. 297, verhoor [...] d.d. 3 april 2002

Ook de getuige-deskundige [...] zegt dit in feite⁵¹. Ik citeer:

“Nou zo’n DNA-profiel, wat je daar vindt, daar moet je een verklaring voor hebben. En ik denk dat in deze situatie dat het best heel onschuldige verklaringen kunnen zijn waarom het DNA van een familielid op die broek zit van het slachtoffer”.

[...] is ook niet de donor van het sperma. Hij kent verdachte niet en is ook nooit met hem in aanraking gekomen. Ook verdachte heeft verklaard [...] niet te kennen⁵². Zo kan er dus ook geen materiaal zijn overgedragen.

Ik verwijs tot slot nog kort naar de tijdsanalyse die gemaakt is naar aanleiding van de verklaringen van [...] en die evenmin ruimte geeft voor de theorie dat hij op de plaats van het delict aanwezig was⁵³.

Het DNA van [...] kan op allerlei momenten op de broek zijn gekomen in de periode tot en met 9 januari 1994, maar ook tussen 1996 en 2002 en geeft, evenals het melktandje, zonder nadere feiten en omstandigheden geen aanleiding geven hem in verband te brengen met de verkrachting en de moord op zijn zus. Die nadere feiten en omstandigheden zijn er niet.

4.3.b. Overige sporen

Er zijn op de kleding van het slachtoffer 8 haren aangetroffen die niet of niet volledig met de verdachte of het slachtoffer kunnen worden herleid. Ik noem deze sporen nogmaals op:

- Haar #35 is een schaamhaar, gevonden op de trui van het slachtoffer in 2002, dus niet in 1994!!, terwijl de trui terug is geweest naar de familie.
- Dan zijn er de haren #70, #42, waarvan het mt DNA profiel overeenkomt met dat van het slachtoffer. Vervolgens zijn er de haren #53, #56, #64 en #78, waarvan het mt DNA profiel niet met slo en niet met verdachte overeenkomen.
- Van al deze haren kon geen geslacht worden bepaald. Het is dus niet duidelijk of zij van een man of vrouw afkomstig zijn.
- Vervolgens is er haar #68. Hiervan kon wel een geslacht worden bepaald. Dit is een vrouwelijke haar, niet afkomstig van het slachtoffer.

Samenvattend zijn van 7 haren er 5 haren die niet van het slachtoffer en niet van verdachte kunnen zijn.

⁵¹ Proces-verbaal van de zitting d.d. 18 mei 2009 op pagina 41

⁵² Eindproces-verbaal p. 1902

⁵³ Eind proces-verbaal p.845 ev.

Tenslotte is er haar #22 die ik apart zal bespreken:

Deze haar is veelbesproken, ook tijdens de behandeling ter zitting. Van verschillende delen van de haar #22 is sinds 1994 een aantal DNA profielen gemaakt. Zoals gezegd past het mt-DNA op dat van het slachtoffer, het Y chromosomale profiel op dat van verdachte. Deze profielen zijn echter niet uniek te herleiden naar 1 persoon. Dan is er een gedeelte van een autosomaal profiel dat niet matcht met verdachte of met het slachtoffer, en ook overigens met niemand die ooit onderwerp van DNA onderzoek is geweest. Dit autosomale profiel is gebaseerd op een zwak profiel, waarvan het FLDO ([..]) zegt dat dit profiel wel betrouwbaar is. [..] daarentegen verklaart dat het zwakke profiel ook een mengprofiel kan zijn en dat dit in de context van de zaak ook het meest logisch lijkt. De haar is immers niet gewassen, het mt DNA en het Ychromosomaal DNA passen op verdachte en slachtoffer. Bovendien lag er sperma van verdachte in deze streek van het lichaam. Tenslotte is er geen sperma of materiaal van een andere man gevonden⁵⁴.

Al is het Openbaar Ministerie er van overtuigd dat de haar op zijn minst is vervuild met materiaal, (waarschijnlijk sperma) van verdachte, lopen de conclusies over de haar #22 te ver uiteen om deze voor het bewijs te gebruiken.

De vraag is vervolgens of de haar dan leidt naar een andere of (mede)dader. Het autosomale DNA profiel past immers niet op verdachte. Is deze haar achtergelaten door de onbekende persoon die slachtoffer heeft verkracht en vermoord? Dit is onwaarschijnlijk. Zeker omdat deze onbekende persoon dan geen enkel ander DNA materiaal heeft achtergelaten. In die context is een enkele haar zelfs een schaamhaar onvoldoende om naar een (mede)dader van de feiten te leiden.

Kunnen de andere hiervoor besproken haren op de een of andere manier leiden naar een (mede)verdachte of dader van de verkrachting en moord op slachtoffer?

De haren zijn niet naar een specifieke of dezelfde persoon te herleiden. Daarbij droeg het slachtoffer zowel een jas als een trui van haar moeder. De haren kunnen bovendien op elk moment op de kleding terecht zijn gekomen, ook tijdens het onderzoek op de plaats delict. Daarom en ook omdat er geen nader te onderzoeken scenario voorhanden is kan worden geconcludeerd dat deze haren geen dadersporen zijn.

Ook deze sporen leiden derhalve niet naar een andere dader dan verdachte.

⁵⁴ Dit is wat het FLDO in de brief van 16 februari 2009 als meest waarschijnlijke verklaring aanneemt, p. 7 "mogelijke verklaring 1: haar #22 is afkomstig van het slachtoffer en was "gecontamineerd" met sperma van een onbekende donor."

4.3.c. Verdachte

Ik kom tot een nadere bespreking van de sporen die naar verdachte leiden:
[*]

SPERMASPOOR BOVENBEEN/BUITENZIJDEN VAGINA (AWA#900) en SPERMASPOOR INGANG VAGINA (AWA #901)

Tijdens de inventarisatie van de stukken bleek dat het spermaspoor bovenbeen verschillende nummers heeft gehad. De vraag was of het wel echt sperma bovenbeen was of toch sperma ingang vagina. Uiteindelijk blijkt⁵⁵ dat er wel verwisseling nummers is geweest. Deze verwisseling is van administratieve aard geweest. De sporen zelf zijn niet verwisseld.

Het spoor (AWA #900) lag op het bovenbeen, deels nog vloeibaar. Het sperma bevatte spermatozoa circa 5 tot 25 per gezichtsveld⁵⁶. Het sperma was kort tevoren hier gedeponed. De deskundigen [...] en [...] van het NFI zeggen beiden dat het heel veel sperma is en dat het recent moet zijn gedeponed.

Ik citeer:

Verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 18 mei 2009 op pagina 31:

“Daar kan ik wel wat over zeggen. Dit is... Ik wil even naar onze technieken van het NFI toe vertalen: dit is heel veel sperma.” “En kan wijzen op een recente gemeenschap. Ja.”

Verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 25 mei 2009 pagina 17:

“25 koppen per gezichtsveld is toch echt heel erg veel. Tenminste met wat wij normaal in zakenmateriaal waarnemen. Dus dan zou je toch zeggen dat het gewoon recent geweest moet zijn”.

[...] kan geen harde uitspraak doen over hoe recent dit geweest moet zijn. Wel zegt hij over het aantal van 25 spermakoppen per gezichtsveld afgezet tegen de verklaring van verdachte van gemeenschap een avond van te voren:

“Dan zeg ik nee. Dan... dit zou ik niet verwachten met de bemonstering van de anus, van de baarmoedermond, het grote aantal spermatozoa wat ik waarneem”. En “Ik heb het toen ook meteen afgezet tegen een ander scenario van de avond van tevoren. Toen heb ik ook gezegd van nou, het lijkt mij dat het beeld dat wij waargenomen hebben, ook microscopisch, dat de spermacellen met kop en met staart dat dat beter past in een recente donatie van die sporen op het lichaam dan wanneer ik zou moeten zeggen dat moet de avond van tevoren geweest zijn⁵⁷”.

⁵⁵ Aanvullend proces-verbaal van 27 januari 2009, p. 4 brief NFI d.d. 9 december 2008; verhoor getuige-deskundige [...] van het NFI op zitting d.d. 25 mei 2009 p.v. p. 4 en verhoor getuige-deskundige [...] van het NFI op zitting d.d. 25 mei 2009 p.v. p. 2

⁵⁶ Aanvullend proces-verbaal van 27 januari 2009 p. 46, 47 NFI 9-8-1995

⁵⁷ P. 38 verhoor 25 mei 2009

Verder bevindt zich bij de stukken een brief van [...], die ook concludeert dat het om een recent ejaculaat gaat⁵⁸.

Het been van het slachtoffer was bedekt met een waxcoat. Op het slachtoffer lagen de spijkerbroek van het slachtoffer met daarin haar slipje. In spijkerbroek en in de slip zat geen sperma⁵⁹.

Nadat dit sperma is gedeponerd, heeft het slachtoffer niet (of nauwelijks) meer bewogen, gelet op de wijze waarop de druppel lag. Het was een druppel, al dan niet plat en geen spoor⁶⁰.

Tijdens het opsporingsonderzoek is het team er vanuit gegaan dat dit spoor zuiver was in die zin dat er geen vaginale epitheelcellen in waren aangetroffen. Zo stond dit genoteerd door het NFI⁶¹ en ook omschreven in eerder genoemde brief van [...] (zie noot 53).

Daaruit is vervolgens door de politie en mijzelf in eerste instantie de conclusie getrokken dat dit sperma niet in de vagina is geweest, maar rechtstreeks op het been moet zijn gedeponerd op de plaats delict. Tijdens de behandeling ter zitting werd door de verhoren van de getuigen-deskundigen [...] en [...] duidelijk dat deze conclusie niet zo kon worden getrokken.

Zij zijn gehoord naar aanleiding van een rapport van [...], die de verdediging adviseert⁶². In dit rapport wordt terecht onder de punten 1.1 tot en met 1.3 onderbouwd dat de getrokken conclusies op dit punt niet juist zijn.

⁵⁸ Aanvullend proces-verbaal 18 december 2008, p 105, brief van 21 augustus 1995: "Als een druppel zaad/sperma er nog uit ziet als een grijs/witte gelei, dan is dit een indicatie dat het zaad/sperma recent is gedeponerd. "

⁵⁹ Eind proces-verbaal p. 808 aantekeningen NFI en p. 24 aanv. P.v. van 4 december 2008

⁶⁰ Aanvullend proces-verbaal 18 december 2008, p 66 proces-verbaal van 19 juli 1995 opgemaakt door [...], die op 18 juli 1995 heeft gehoord de verbalisanten [...] en [...]: [...]: "Ik heb eerste sporen onderzoek op de plaats delict verricht. Ik zag daarbij op het rechter bovenbeen van het slachtoffer nabij de schaamstreek een glimmende gelei-achtige substantie, waarvan de rand kennelijk ingedroogd was... de substantie was naar schatting iets groter dan een gulden. De substantie was kennelijk uiteen gedrukt, platgedrukt doordat het linker bovenbeen tegen het rechter boven been drukte. "[...] zegt het volgende: "Ik heb het stoffelijk overschot daar zien liggen. Ik heb toen geen onderzoek aan het slachtoffer verricht en dus heb ik ook geen sperma gezien. Eerst bij aanvang van de sectie te Rijswijk op maandag 10 januari 1994 heb ik de substantie zelf gezien. Het was een platgedrukte substantie en had een diameter ongeveer ter grootte van een gulden. Ik zeg dat [...] het vloeibare centrum van deze substantie met een wattenstokje bemonsterde. De rand van deze substantie vertoonde een doffe kleur, kennelijk tengevolge van indrogen."

⁶¹ Eindproces-verbaal p. 808

⁶² Rapportage Phi Advies, d.d. 9 mei 2009

Het spoor is immers al na veiligstellen gesplitst in een sperma fractie en een vaginale fractie. In 1994⁶³ zijn beide fracties onderzocht met de toenmalige HLA-DQalfa methode. De vaginale fractie geeft een meng profiel en de spermafractie een enkel profiel.

De deskundigen van het NFI geven aan dat omdat de vrouwelijke cellen er al zijn uitgehaald je niet zomaar op grond van het ontbreken daarvan in de spermafractie kunt concluderen dat dit een schoon spoor was en dus daarom niet in de vagina is geweest. Het tegendeel, namelijk dat er wel vrouwelijke cellen aanwezig zijn geweest, kan overigens ook niet worden beweerd aldus [...] en [...]⁶⁴.

Getuige deskundige [...], wiens bureau IFS voor het openbaar ministerie onderzoek heeft gedaan, was niet op de hoogte van deze scheiding tussen vrouwelijk en mannelijk materiaal. Hij heeft daarom zijn rapportage op dit punt bijgesteld in een aanvullend rapport van 8 juni 2009⁶⁵.

Wel blijft overeind staan dat in het autosomale profiel van dit spoor geen kenmerken werden aangetroffen van een andere man; alleen die van verdachte.

Van het spermaspoor bovenbeen is ook een mt DNA profiel gemaakt. Dit profiel is niet gelijk aan het mt DNA profiel van verdachte of slachtoffer⁶⁶. Het is in het onderzoek niet duidelijk geworden van wie dit profiel kan zijn. De deskundigen zijn hierover ter zitting gehoord. [...]/[...] verklaren dat er juist bij spermasporen waarin naar zijn aard bijna geen mt DNA zit, bij vervuiling snel mt DNA van een ander boven kan komen. Dit kan van iedereen zijn, ook van de onderzoekers ter plaatse. Zeker gelet op het feit dat in 1994 nog niet werd gewerkt met beschermende kleding blijft deze mogelijkheid open.

[*]

Wat betreft het spoor ws. ing. Vag. het volgende: In maart 2008, toen de sporen naar het LGC gingen voor onderzoek, bleek dit spoor te zijn opgebruikt. Het rapport van het FLDO van 2 april 2002 geeft het laatste onderzoek weer. Daaruit blijkt dat het autosomale profiel van dit spermaspoor overeenkomt met dat van verdachte. Er is op 1 locus een vermenging te zien, kan zijn met het DNA materiaal van het slachtoffer.

⁶³ Eindproces-verbaal p. 824

⁶⁴ Verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 18 mei 2009 op pagina 29: "Ik denk dat heel weinig mensen daar op grond van de onderzoeksresultaten zoals ze er nu liggen, enige verstandige dingen over kunnen zeggen. Doordat we die handicap hebben dat we heel moeilijk vaginale epitheelcellen kunnen aantonen met de lugolmethode"

⁶⁵ Zie p. 12 ev. "In de rapportage van IFS van 30 januari 2009 is geen rekening gehouden met het DNA-onderzoek, waarover het FLDO op 16 mei 2000 heeft gerapporteerd..."

⁶⁶ Eindproces-verbaal p. 690 rapport FLDO 00-036

Van dit spoor werd in 1994 gerapporteerd dat het mt DNA profiel van het slachtoffer hier doorheen zat. In 2002 zie je bij dit spoor het zelfde mt DNA profiel als bij het spermaspoor bovenbeen, dus van een onbekende. Daarvoor geldt weer het zelfde verhaal als hierboven....

INWENDIGE SPERMASPOREN

Van deze sporen is in 2008 door het LGC geprobeerd een autosomaal profiel te verkrijgen. Eerder zijn de sporen alleen maar op Y-chromosomaal en mt DNA bekeken. Omdat deze sporen qua mt DNA matchten met het slachtoffer⁶⁷ en haar #15/ #17 met het spermaspoorbovenbeen⁶⁸, rees de vraag of er meerdere donoren van sperma waren. Tijdens het onderzoek in 2008 werd een autosomaal mengprofiel gevonden, dat past op het profiel van verdachte en van het slachtoffer⁶⁹. De donor van het sperma bovenbeen kan dus dezelfde zijn als de donor inwendige sperma.

Tijdens de zitting zijn de resultaten van deze sporen niet aan de orde geweest. Wel is gesproken over de plaats van de sporen en de morfologie van het sperma in het algemeen. Deze sporen zaten in en om de vagina en anus van het slachtoffer. Hiervan zijn zogenaamde uitstrijkjes gemaakt⁷⁰.

Bovendien zijn ook uitstrijkjes gemaakt van de ingang vagina en anus. Daar is ook sperma aangetroffen waarbij het mogelijk is dat dit uit de vaginaopening is weggevloeid naar de anus, terwijl zij op haar rug lag. Over anaal contact staat niets in het sectierapport.

[..] sluit niet uit dat er anaal contact is geweest. De andere deskundigen praten over een loopspoor van vagina naar anus. Omdat op slip en spijkerbroek geen sperma zat, de spermadruppel op het bovenbeen van dezelfde donor is, en het om een in forensische termen behoorlijke grote hoeveelheid koppen/staarten ging⁷¹, is het aannemelijk dat deze sporen op de plaats delict zijn aangebracht.

⁶⁷ Eind proces verbaal p 713 FLDO 04-043

⁶⁸ Eind proces verbaal p. 690 FLDO 00-036

⁶⁹ Eind proces verbaal p.775, rapport LGC d.d. 1 juli 2008

⁷⁰ Zie eind proces verbaal p. 808, aantal koppen/staarten.

⁷¹ P. 10: "en wanneer je inderdaad veel meer vindt, 5 of zelfs, wat wie hier ook gezien hebben 10, dan vinden wij dat een behoorlijke hoeveelheid sperma." En op p. 11 "Ja wat er uit af te leiden is, is dat er allereerst veel – tenminste dat vind ik- veel sperma koppen waargenomen zijn. Dat ook de waarneming met staarten gecombineerd met het aantal spermakoppen, vind ik – ook uit ervaring – dan zou je toch moeten zeggen dat dat van een recente donatie is geweest. Van een recente ejaculatie is geweest."

BLOEDVLEKJE SPIJKERBROEK

Het bloedvlekje is terug te brengen naar verdachte. Het zat aan de binnenkant van de spijkerbroek. Dit betekent dat het niet door een toevallige aanraking aan de broek, terwijl deze werd gedragen, is aangebracht. Het is aannemelijk dat ook dit spoor op de p.d. op het slachtoffer is terechtgekomen.

Het is niet te verklaren dat dit op een andere manier daar terecht is gekomen. Niet na 9 januari 1994, maar ook niet eerder in de gestelde relatie van verdachte met slachtoffer. Die relatie heeft namelijk niet bestaan, maar daar kom ik later op terug.

NAGELS

Het bloed en vuil onder de nagels waaruit het profiel van verdachte naar voren komt, moet op de dag van het delict zijn aangebracht. De kans dat zij die ochtend heeft gedoucht is namelijk zeer groot. (zie pagina 25, *Hygiëne en kledinggedrag slachtoffer i.v.m. aantreffen DNA materiaal*).

Bovendien heeft Slachtoffer die middag nog de afwas gedaan⁷². Douchen of wassen vermindert de hoeveelheid DNA.

Ook zou zeep DNA materiaal afbreken ([..] zitting 27-5-09) Dit wordt door [..] namens de verdediging bestreden op basis van literatuuronderzoek. [..] van het NFI bijvoorbeeld heeft daar een andere mening over. Op basis van datzelfde onderzoek concludeert hij dat de bevinding in deze strafzaak afgezet tegen dat onderzoek bijzonder is⁷³.

Het onderzoek dat door IFS aan de nagels is uitgevoerd geeft een duidelijk resultaat. Zowel in de rapportage als tijdens de verhoren ter zitting onderbouwt [..] dat het gevonden bloed onder de nagels van verdachte moet zijn. Deze conclusie wordt door het Openbaar Ministerie overgenomen⁷⁴.

⁷² Eind proces-verbaal p. 328, verhoor [..] van 11 januari 1994

⁷³ Verhoor getuige-deskundige [..] d.d. 18 mei 2009 op pagina 22:

Over het aantreffen van een volledig autosomaal profiel onder de nagels zegt hij: *"Ook in deze studie is dat een vrij bijzondere bevinding. Ik denk dat het een veelzeggend resultaat is, wat hier is gevonden"*.

Op de vraag van de voorzitter wat hij daarmee bedoelt antwoordt hij onder meer

"Dat verweer of geweld is uitgeoefend met die nagels op een ander lichaam".

"Het is niet iets wat je zomaar bij iedereen vindt. Dat die zoveel vreemd DNA onder zijn vingers heeft dat je daar een volledig profiel van kan maken".

"Wat nauwelijks is vermengd met haar DNA-profiel" (pagina 23)

"En wat ook opvalt is dat die resultaten van die nagels onder standaard omstandigheden zijn verkregen. Dus hier is geen "advanced" geen hele gevoelige technologie gebruikt om die profielen zichtbaar te maken." (zie pagina 24).

⁷⁴ rapport IFS 30 januari 2009 p. 18 en aanvullende rapportage van 9 juni 2009 p. 7

SCHONE SLIP

Vanwege de titel van deze paragraaf hoort de slip hier niet thuis. Toch wil ik deze hier bespreken, omdat dit een negatief spoor is dat wel naar verdachte als dader leidt. De schone slip is in combinatie met de enorme hoeveelheid sperma die is aangetroffen op en in het lichaam van slachtoffer bewijs dat het sperma op de plaats delict is aangebracht en niet een dag eerder. De deskundigen [...] en [...] verklaren hier eenduidig over⁷⁵.

Zoals gezegd, kan naar de mening van het OM van de spermasporen worden geconcludeerd dat ze op de plaats delict in en op Slachtoffer terecht zijn gekomen en niet op zaterdagavond.

De sperma- en bloedsporen van verdachte zijn dadersporen. Dat blijkt niet alleen uit zijn later uitgebreider te bespreken ongeloofwaardige "geheime-relatieverhaal" met de zaadlozing op zaterdagavond, maar wordt ondersteund door:

- het hygiëne- en kleedgedrag van het slachtoffer,
- de wijze van aantreffen van het slachtoffer en
- de verklaring van verdachte over zijn omgang met het slachtoffer

Hygiëne en kleedgedrag slachtoffer i.v.m. aantreffen DNA materiaal

Uit verklaringen in het dossier komt naar voren dat het slachtoffer een zeer goed verzorgde en schone vrouw was. Op zaterdag zou zij twee soorten kleding (sportief en uitgaanskleding) hebben gedragen.

De moeder van het slachtoffer verklaart op 14 januari 1994 dat haar dochter zich soms wel 5 keer op een dag verkleedde. Slachtoffer douchte zich elke dag. Verder verklaarde zij dat haar dochter tijdens het uitgaan dat weekend een zwarte broek droeg en een crème zijden blouse en zwarte pumps⁷⁶. Ze verklaart ook dat zij niet weet of haar dochter de spijkerbroek van zondag ook zaterdag heeft aangehad. Dat geldt ook voor de trui. Wel verklaart getuige dat haar dochter normale kleding en uitgaanskleding droeg.

Getuige [...], de vriendin met wie het slachtoffer zaterdagavond uit was, verklaart

⁷⁵ Verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 18 mei 2009 pagina 28:

"Een belangrijk gegeven wel voor degene die daar wat over moet gaan zeggen of kan gaan zeggen is bijvoorbeeld een gegeven dat we geen sperma hebben aangetroffen in de onderkleding van het slachtoffer..."

"En uit eigen ervaring weet ik dat je in zedenzaken als je schede uitstrijkjes positief vindt dat je in heel veel gevallen de onderkleding positief vindt."

"Hier hebben we in de kleding van het slachtoffer geen sperma aangetroffen".

Verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 25 mei 2009 op pagina 17:

"Nee zeg ik dan,.... dan zou ik ook verwachten dat je in de kleding van het slachtoffer sperma aangetroffen zou hebben... in het slipje zelf. Omdat ze immers gewoon ook met de fiets nog een bepaalde afstand heeft afgelegd. En dit is toch wat wij ook in heel veel zedenzaken waarnemen, dat er spermasporen achterblijven in de kledingstukken en met name dan in het slipje".

"Waar ik denk, wanneer dan iets een avond van tevoren is gedoneerd, dan zou ik ook verwachten dat ik ook iets in het slipje gevonden zou hebben".

⁷⁶ p. 903 en 904 map met verklaringen uit 1994 en ook eindproces-verbaal p.1247 en 1258 ev. Verhoor van [...] van 10 juni 2008

dat het slachtoffer zaterdag overdag een spijkerbroek, witte kabel trui en cowboyboots heeft gedragen. De kleding die zij zaterdagavond droeg was anders⁷⁷.

Samenvattend droeg het slachtoffer, nadat zij zich waarschijnlijk had gedoucht, op zondagmiddag andere kleding dan op zaterdagavond. Daarbij komt dat de jas en de trui die zij op de dag dat het delict plaatsvond droeg van haar moeder waren.

Hoe is slachtoffer op zondagmiddag 9 januari 1994 aangetroffen?

Wat ik hierover zeg is weergegeven in het eindproces-verbaal p. 49 ev, p. 841 ev en het rapport van IFS van 30 januari 2009. Deze stukken zijn belangrijke bewijsmiddelen. Het rapport van IFS, [...] is een gedegen basis voor de volgorde van de gebeurtenissen. Voor het eerst is sinds 1994 door een DNA- en bloedsporendeskundige minutieus op een rij gezet wat er is gebeurd op 9 januari 1994 met het slachtoffer. Deze constructie is gebaseerd op de stukken die zich in het dossier bevinden. Ik realiseer me dat dit zeer moeilijk moet zijn voor de nabestaanden, maar voor de strafzaak is het essentieel dat ik deze details, hoe gruwelijk ook, bespreek en twee foto's van de plaats delict zal tonen.

In het huis waren geen bloedspatten, ook niet in de directe omgeving van het slachtoffer, zoals op verwarming, tafel etc. Het bloed lag in een plas naast het hoofd, zodat het vanuit een niet bewegend lichaam naar beneden is gevloeid. [*] Anders gezegd geeft het sporenbeeld aan dat het slachtoffer is gestoken/gesneden op de plaats waar zij ook is aangetroffen en dat zij tijdens het aanbrengen van de verwondingen niet of nauwelijks heeft bewogen. Dat zij tijdens het aanbrengen van de verwondingen nog leefde is te zien aan het schuimpatroon van bloed. Dit ontstaat als iemand nog ademt nadat de verwondingen zijn aangebracht. Ook in haar longen is een hoeveelheid bloed aangetroffen⁷⁸.

Slachtoffer is gewurgd [*] en pas daarna gestoken [*]. Omdat het bloed over het wurgspoor loopt, trekken de deskundigen de conclusie dat het wurgen eerst heeft plaatsgevonden en daarna het steken. Was de volgorde andersom geweest dan waren er veegsporen van bloed aangetroffen die erop zouden wijzen dat een dader met zijn handen of met iets anders op de bebloede plekken druk heeft uitgeoefend zoals bij een wurging.

⁷⁷ Eindproces-verbaal verhoor [...] van 22 mei 2008 p. 1243 ev. De herinnering van de getuige komt van een foto die zaterdag is gemaakt. Zij droeg een groene waxjas. Verder verklaart zij dat het slachtoffer de zaterdag avond een witte nette zijden blouse met lange mouwen droeg met daaronder een donkerblauwe of zwarte gladde nette broek en zwarte pumps. (herinnering door morsen chocolademelk).

⁷⁸ Eind proces-verbaal p. 752, sectierapport

Andere verwondingen slachtoffer: een onderhuidse bloeding aan de rechterzijde van het voorhoofd [*] en een onderhuidse kneuzing aan de linker schouder [*], drukplekken op de rechter onderarm [*], linker handrug en een steek/snijwond [*] op de linkerpols.

Op de foto⁷⁹ in het dossier is te zien dat zij op haar rug lag in een gebogen houding. De voeten onder het bankje en het hoofd bij het raam. Het lijkt erop, dat zij van buik naar rugligging is gedraaid⁸⁰.

Dit verklaart de onnatuurlijke houding waarin vooral haar hoofd lag. Hoe de wurging is gedaan is niet bekend, maar aan de wurgsporen is wel te zien dat zij van voor naar achter lopen, dus dat iemand achter haar moet hebben gestaan of gezeten en iets om de keel heeft gelegd/gedaan en vanuit die positie is gaan wurgen. Het is niet mogelijk dat zij in de ligging waarin zij werd aangetroffen werd gewurgd. De conclusie van [...] is dat zij eerst is gewurgd en er daarna is gestoken/gesneden. Daarna heeft zij nog bewogen, omdat haar eigen vingerafdruk in haar bloed is gezet op een spijl van het tafeltje. [*] Heeft zij dat geprobeerd te pakken en is het daardoor omgevallen? Of is het een laatste armbeweging geweest? Wij weten het niet, maar vast staat dat zij nog heeft bewogen nadat zij is gaan bloeden.

Op welk moment vinden dan de seksuele handelingen plaats?

In ieder geval voor het steken, voordat het slachtoffer bebloed raakt. Het bloedpatroon is namelijk onverstoord. Alleen een pool bloed bij het hoofd, verder niets [*]. Als de seks had plaatsgevonden na het steken, was dit te zien geweest aan het bloedpatroon.

De volgorde is dus eerst de seksuele handelingen en dan het steken.

Wanneer is het slachtoffer dan gewurgd? Voor het steken zoals we eerder zagen, maar ook voor de seksuele handelingen?

Ja. Hiervoor is de gevonden spermadruppel een belangrijke aanwijzing. Je kunt hieraan zien dat het slachtoffer na het deponeren van het sperma niet heeft bewogen. Zij moet dus niet meer in staat tot bewegen, bewusteloos of iets dergelijks zijn geweest.

Omdat de seksuele handelingen hebben plaatsgevonden na het buiten bewustzijn brengen en voor het steken, kunnen de aangetroffen spermasporen worden aangeduid als dadersporen van verkrachting en niet van vrijwillige seks.

⁷⁹ Eindproces-verbaal foto 64 p. 116

⁸⁰ Eindproces-verbaal p. 842 en verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 11 mei 2009:, p. 39: "Het is net alsof er een knik in zit. Het bovenlichaam ligt daar gedraaid om en de benen gaan weer naar de bank toe, onder de bank".

Hierbij komt dat het slachtoffer gelet op het gevonden DNA materiaal onder de nagels zich moet hebben verweerd, waarbij de dader ook al is het minimaal bloed heeft verloren⁸¹.

Omdat de seksuele handelingen tussen het wurgen en steken in moeten zijn verricht en er geen enkel relevant DNA spoor is van een andere man, moet de donor van het verse sperma degene zijn die slachtoffer om het leven heeft gebracht.

Er is op basis van het forensisch onderzoek dan ook maar één conclusie mogelijk: verdachte is degene die slachtoffer heeft verkracht en om het leven heeft gebracht. Deze conclusie kan alleen maar anders worden als verdachte een aannemelijke verklaring heeft voor het aantreffen van zijn DNA materiaal.

4.4. Scenario verdediging

De verklaring die verdediging voor het aantreffen van de sporen geeft bevat de volgende elementen :

- a. slachtoffer en verdachte hadden al geruime tijd een geheime relatie;
- b. in het kader van die relatie hebben zij op zaterdagavond gemeenschap gehad, waarbij verdachte 1 maal is klaargekomen;
- c. dat sperma moet er op zondagmiddag door een derde zijn uitgesleept.

Zijn de DNA sporen van verdachte te verklaren door het feit dat verdachte, zoals hij claimt op vrijwillige basis seksuele gemeenschap heeft gehad met het slachtoffer op de avond voor haar dood?

Van de verkrachting en de gewelddadige dood van het slachtoffer weet verdachte niet, zo zegt hij. Een ander persoon zou hiervoor verantwoordelijk zijn. Door de verdediging is dit vertaald in de sleeptheorie. Het sperma van verdachte is namelijk op zaterdagavond bij haar ingebracht in het kader van een geheime relatie die al vele maanden tussen de verdachte en het slachtoffer bestond.

Deze verdedigingstheorie is alleen houdbaar als u, rechtbank, oordeelt dat er ook daadwerkelijk een relatie tussen verdachte en slachtoffer is geweest. Alleen dan komt u namelijk toe aan de beantwoording van de vraag of het sporenbeeld ook past bij het relatiescenario. Als er geen relatie was komt die vraag immers niet meer aan de orde. Het OM is van mening dat deze relatie er niet is geweest en dat de verklaringen van verdachte minimaal als ongeloofwaardig ter zijde kunnen worden geschoven.

⁸¹ Zie ook verhoor getuige-deskundige [...] d.d. 18 mei 2009 op pagina 22: "Dat verweer of geweld is uitgeoefend met die nagels op een ander lichaam".

Ad a. Een geheime relatie

Een geheime relatie tussen twee personen is natuurlijk een mogelijkheid. De politie heeft daarom de verklaringen van verdachte serieus genomen en nogal uitgebreid doorgevraagd.

Maar wat zegt verdachte eigenlijk over zijn relatie met Slachtoffer?

Hij en Slachtoffer waren erg gek op elkaar. Hij was trots op haar en bij elke ontmoeting hadden ze seks. Over de laatste avond zegt hij: *"Ik heb de avond daarvoor, de avond voordat zij heengegaan is, vrijwillige seks met haar gehad. Wij hebben een fantastische avond gehad die zaterdagavond. De dag na die zaterdagavond ben ik de deur niet uit geweest. Ik ben thuis geweest en heb gesjoeld, gekaart, noem maar op⁸²".*

Verdachte blijft in alle 27 verhoren bij dit verhaal. In de verhoren wordt uitgebreid ingegaan op het spermaspoor bovenbeen in relatie tot verhaal verdachte. Verdachte zegt steeds: *"Geen commentaar, ik wil eerst 255 ordners⁸³".*

Ik neem uit de verklaringen van verdachte een paar belangrijke punten, waardoor duidelijk wordt dat er geen sprake was van een relatie. Als inleidende opmerking wijs ik erop dat verdachte weliswaar spreekt over een innige relatie, ze was "zijn meisje", maar kan niet duiden waar de relatie – die 9 tot 10 maanden zou hebben geduurd – op gebaseerd was. Zo als hij deze relatie omschrijft was deze louter seksueel.

- 1 Verdachte weet niets persoonlijk over het slachtoffer te vertellen. Hij weet alleen dat ze stewardess was (is uitgebreid in de media geweest), maar niet bij welke maatschappij⁸⁴. Hij weet niet dat ze een tweede baan had, niet waar ze woonde⁸⁵, dat ze een broer had, wanneer ze jarig was⁸⁶. Hij weet niet dat ze een tijdje zou stoppen met vliegen, omdat ze het niet leuk vond⁸⁷. Integendeel hij verklaart⁸⁸ dat ze zou gaan vliegen na de laatste ontmoeting. Verdachte kan niet vertellen wat ze in haar vrije tijd deed. Pas na de voorgeleiding heeft hij van zijn advocaat gehoord dat ze van feesten hield. Het was hem compleet niet bekend, zo verklaart hij⁸⁹.

⁸² Eind proces-verbaal p 1907 en p 1911

⁸³ Eind proces-verbaal p 1998

⁸⁴ Eind proces-verbaal p. 1903 en p 1968

⁸⁵ Eind proces-verbaal p. 1902

⁸⁶ Eind proces-verbaal p. 1905

⁸⁷ Eind proces-verbaal p. 2047

⁸⁸ Eind proces-verbaal p. 1903

⁸⁹ Eind proces-verbaal p. 1964

- 2 Verdachte kan niet verklaren hoe haar lichaam er uit zag. Wat voor borsten ze had, of ze dik/dun was, wat voor kleur ogen⁹⁰ of wat voor navel ze had⁹¹. Dat is opvallend omdat de relatie echt innig is geweest, dat ze innige seks hadden en dat ze van elke seconde genoten die ze bij elkaar konden zijn⁹². Hij zegt ook dat hij op verschillende manieren seks met haar had, waarbij het hele lichaam werd gebruikt⁹³. Wat weet hij van dit lichaam? Helemaal niets.
- 3 Verdachte kan niet verklaren wat voor kleding zij droeg. Als hem gevraagd wordt naar haar kleding noemt hij de kleding op die ze aanhad ten tijde van het delict⁹⁴. Later op 12 juni 2008⁹⁵ verklaart verdachte dat het slachtoffer ooit een lichtgroene trui aan had gehad. De laatste keer had ze volgens hem een witte trui aan. Dit is nadat [...] op 22 mei 2008 heeft verklaard over de witte kabeltrui⁹⁶. Deze verklaring zat in het voorgeleidingproces-verbaal waarvan verdachte kennis had genomen.
- 4 Verdachte verklaart over hoe hij het slachtoffer ontmoette. Verdachte zou haar op zijn 9^e op de basisschool hebben leren kennen. Deze ontmoeting is onwaarschijnlijk is gelet op leeftijdsverschil van bijna 5 jaar. Zij zat allang op de middelbare school op dat moment. Dan 8 jaar later zouden ze elkaar tegen zijn gekomen en in gesprek zijn geraakt. Dit verhaal wordt op geen enkele manier bevestigd. De familie van verdachte weet van niets⁹⁷, maar ook de familie van het slachtoffer en haar vrienden niet⁹⁸. Niet in 2008, maar ook niet in 1994 waarin alle relaties van slachtoffer uitgebreid zijn gehoord en gevraagd naar nog andere vrienden/kennissen van het slachtoffer en verdachte in het hele dossier niet voorkomt.

⁹⁰ Eind proces-verbaal p. 1904

⁹¹ Eind proces-verbaal p. 1939

⁹² Eind proces-verbaal p. 1901

⁹³ Eind proces-verbaal bijv. p. 1945

⁹⁴ Eind proces-verbaal p. 1939

⁹⁵ Eind proces-verbaal p. 2005

⁹⁶ Eind proces-verbaal p. 1243

⁹⁷ Eindproces-verbaal p. 971/979, verhoor 27 mei 2008, [...]: *"en Slachtoffer is die bij jullie thuis geweest? Nee die is niet bij ons thuis geweest. Die kenden wij niet. Ik ken haar alleen van televisie en kranten. Ik ken überhaupt de [...] niet."*

⁹⁸ Eindproces-verbaal p. 1236, 1238, bezoek verbalisanten op 20 mei 2008 aan de familie van Slachtoffer: : *"Ik verbalisant [...] confronteerde om 16.15 uur beiden (moeder en broer) met de naam van de verdachte. Beiden reageerde direct daarop en zeiden dat die naam hun niets zei"*.

Ook in de dagboeken die het slachtoffer met haar vriendin [...] schreef in de periode van 5 november 1991 tot en met 20 november 1993⁹⁹ komt verdachte niet voor, terwijl daarin ook juist over relaties met jongens werd geschreven. Slachtoffer en haar vriendin [...] vertelden elkaar in die periode alles over jongens en [...] weet niets van een relatie met verdachte¹⁰⁰.

- 5 Verdachte verklaart dat hij met het slachtoffer afspraakjes maakte bij snackbar De Orca¹⁰¹. De politie heeft navraag gedaan bij bezoekers en voormalig eigenaar van De Orca¹⁰². Geen van deze getuigen kende verdachte al dan niet in combinatie met het slachtoffer.
- 6 Verdachte verklaart op 20 mei 2008 direct aan het begin van het eerste verhoor dat [...] van de relatie weet, maar later in hetzelfde verhoor draait hij dat terug door te zeggen dat hij het niet over slachtoffer heeft gehad maar in het algemeen heeft gesproken¹⁰³. *“Ik weet niet aan wie slachtoffer het verteld heeft. Ik heb het wel verteld tegen een achterbuurjongen. Die jongen heette [...]. Ik heb tegen hem in grote jongens taal gezegd dat we in het halve huis van elkaar genoten..”. “buiten de [...] waar ik straks al over verklaarde, heb ik met niemand over mijn relatie met slachtoffer gesproken en ..”Ik weet niet of [...] ook echt wist dat ik een relatie met slachtoffer had. Ik heb gezegd dat ik een relatie had en dat we behoorlijk tekeer gingen. Ik heb de naam slachtoffer niet genoemd.”*

Op 21 mei 2008 wordt [...] gehoord. [...] verklaarde niets over het seksleven van verdachte te weten, verdachte had hem daar niets over verteld. Hij heeft verdachte sinds de lagere school niet meer gezien, behalve nog 1 keer toevallig op een camping in verband met de verkoop van een auto¹⁰⁴.

- 7 Zijn verklaring over de laatste afspraak met het slachtoffer. In de eerste verhoren is verdachte meteen duidelijk over de relatie, maar hij weet niet wanneer ze elkaar voor het laatst hebben ontmoet.

⁹⁹ Eind proces-verbaal p. 1285 ev. Proces-verbaal van bevindingen

¹⁰⁰ Eindproces-verbaal p. 1239, 1287 21 mei 2008 verhoor [...]

¹⁰¹ Eindproces-verbaal p. 1902, 1905, 1986

¹⁰² Zie eindproces-verbaal vanaf p. 1348 tot 1372

¹⁰³ Eind proces-verbaal p. 1902 en 1903, eerste verhoor verdachte

¹⁰⁴ Eind proces-verbaal p. 1036

Over de datum overlijden zegt hij zelf niets, maar als die datum door de verhoorders bekend wordt gemaakt, komt hij uiteindelijk met 8 januari 1994. Er zal dan afgesproken zijn de vrijdag ervoor¹⁰⁵.

[..]¹⁰⁶ verklaart dat zij samen met het slachtoffer op vrijdag om 9.00 uur op de trein is gestapt naar Amsterdam.

[..]¹⁰⁷ verklaart dat het slachtoffer de hele dag in Amsterdam is geweest en pas in de avond om 19.00 uur met de trein vanuit Amsterdam is vertrokken. Op vrijdagavond 7 januari kwam moeder thuis van het werk om ongeveer 23.00 uur en lag Slachtoffer in bed¹⁰⁸. Zaterdag is zij de hele dag weggeweest met de zussen [..] en rond 18.00 uur weer bij de woning van moeder afgezet. Op zaterdag om 20.30 uur verlaat [..] het huis en hij heeft verklaard dat zijn zus toen nog thuis was¹⁰⁹. Rond 22.00/22.30 is zij opgehaald om uit te gaan¹¹⁰. Uit deze verklaringen blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat verdachte en slachtoffer op vrijdagavond hebben afgesproken voor zaterdag.

De verdachte zegt ook pas 2 a 3 weken na de moord van haar overlijden te weten en is toen naar het politiebureau gegaan om te vertellen dat hij een relatie had met het slachtoffer. Hij vertelt daarop te zijn weggestuurd onder de mededeling "*We hebben de daders al*¹¹¹".

¹⁰⁵ Eindproces-verbaal p 1903, eerste verhoor verdachte: "mijn laatste ontmoeting met slachtoffer was de eerste of tweede week van januari. Het was een zaterdag. Het is 14 jaar geleden. Het is lastig om het terug te halen. Het lijkt me niet dat ik op 1 januari 1994 met haar samen ben geweest. Zaterdag 8 januari zou kunnen.... Ik weet het niet".

¹⁰⁶ Eindproces-verbaal p. 1475

¹⁰⁷ Eindproces-verbaal p. 1485

¹⁰⁸ Eindproces-verbaal p. 1258

¹⁰⁹ Eindproces-verbaal p. 324

¹¹⁰ Eindproces-verbaal p. 1244ev en 1250

¹¹¹ Eindproces-verbaal p. 1903, 1944

Dit klopt niet in de tijd, de toenmalige verdachten zijn later, te weten op 10 en 14 februari 1994 aangehouden. Er is door het team overal gezocht in de politiesystemen. Er is bij alle politiemensen die daar in 1994 werkten navraag gedaan en van een melding blijkt niets¹¹². De politie zou zeker geïnteresseerd zijn geweest. Nog daargelaten dat het op zijn minst vreemd is dat een gebeurtenis die het dorp Putten zo schokt, geheel aan verdachte voorbij gaat¹¹³. Uit de verklaringen van de ouders van verdachte is niet duidelijk geworden of en wanneer de dood van het slachtoffer in het ouderlijk huis is besproken¹¹⁴.

Tot slot merkt het Openbaar Ministerie in dit verband nogmaals op dat tijdens de behandeling ter zitting veel vragen zijn gesteld over de relatie. Verdachte weigerde te antwoorden. De stellige overtuiging van het OM is dat verdachte de vragen niet heeft willen beantwoorden omdat hij ze niet kon beantwoorden. Er was immers geen relatie.

Volgens het Openbaar Ministerie kan hiermee het scenario van de verdachte als ongeloofwaardig ter zijde worden geschoven. Alleen als uw rechtbank wel meegaat in de gestelde geheime relatie, komt u toe aan het vervolg van het verhaal van verdachte dat in het kader van die relatie:

- Het sperma van de verdachte op zaterdagavond is ingebracht en;
- Dat een derde dat sperma van verdachte er op zondagmiddag heeft uitgesleept.

Ad b. De ontmoeting op zaterdagavond

Een geheime relatie of niet, de bevindingen van de deskundigen wijzen uit dat de aangetroffen spermasporen in het huis van oma moeten zijn aangebracht en niet ergens anders. Zij relateren dit aan de hoeveelheid sperma, hoe en waar het sperma is aangetroffen aangevuld met waar het niet is aangetroffen. Ik ben daar hiervoor al uitgebreid op in gaan en volsta hiernaar te verwijzen.

Ad c. Versleping op zondagmiddag

De verdediging maakt handig gebruik van het feit dat het Openbaar Ministerie de sleeptheorie lange tijd zelf heeft gebruikt om het aantreffen van sperma van een ander dan de voormalige verdachten te verklaren.

¹¹² Eindproces-verbaal p. 1459: onderzoek politie 1994 Ermelo en Putten: "Door het onderzoeksteam werd een lijst samengesteld met collega's die in 1994 werkzaam zijn geweest in zowel Putten als Ermelo. De lijst bestaat uit 80 collega's. Door mij verbalisant is gevraagd of zij twee a drie weken na de moord op slachtoffer gewerkt hebben bij de politie Ermelo en/of Putten en of zij daar een verdachte aan de balie hebben gehad met de mededeling dat hij een relatie had met Slachtoffer. Zij verklaarden verdachte niet aan de balie van het politie bureau te hebben gesproken..."

¹¹³ Eindproces-verbaal p. 1467 berichtgeving uit die tijd

¹¹⁴ Eindproces-verbaal p. 934 en 947

Echter met de vrijspraken van april 2002 is deze theorie door het hof Leeuwarden na nieuw onderzoek – en na het horen van [...] als getuige-deskundige - als onwaarschijnlijk terzijde gelegd¹¹⁵.

Ook de getuigen-deskundigen in deze zaak zijn van mening dat er geen sprake kan zijn van versleping van het sperma.

Ik verwijs hiervoor naar het rapport van het IFS¹¹⁶. Ook is hier weer van belang wat [...] en [...] zeggen over de waarschijnlijkheid van het deponeren op zondag ten opzichte van zaterdag. Bij de bespreking van het spermaspoor bovenbeen hierboven heb ik al onderbouwd dat het spoor op de plaats delict is gedeponeed. Ik volsta ermee daarnaar te verwijzen.

Verdachte c.q. zijn verdediging probeert de aanwezigheid van zijn sporen op de PD te verklaren, maar slaagt daar niet in. Dat zijn verhaal over de relatie met voor de laatste keer vrijwillige seks op zaterdagavond 8 januari 1994 een kletsverhaal is, blijkt -zoals gezegd- ook uit de technische sporen op de PD, niet in de laatste plaats uit het ontbreken van spermasporen in het slipje van slachtoffer! Tot slot gaat de versleping op zondagmiddag uit van een spermadonatie op zaterdagavond en gaat dat uit van een liefdesrelatie tussen verdachte en slachtoffer. En die geheime liefdesrelatie is er in werkelijkheid nooit geweest; hooguit in de fantasie van verdachte!

Conclusie: de verklaring van verdachte c.q. de verdediging voor de aanwezigheid van de sporen van verdachte op de PD is minimaal volstrekt ongeloofwaardig.

4.5 Andere (belastende) feiten en omstandigheden

Tot slot wil ik nog twee andere belastende onderwerpen uit het dossier aan u voorhouden.

Bloed onder de nagels van het slachtoffer

De verdachte maakt hier tijdens het 2e verhoor op de dag van de aanhouding 20 mei 2008 een opmerking over:

p. 1911 "Jullie zeggen dat het mijn bloed is, ik zou niet weten hoe dat daar komt. Er is op zaterdagavond geen bloed aan te pas gekomen. Het enige wat ik me kan bedenken is dat slachtoffer een nageltje of zo in mijn rug naar binnen heeft gedrukt. Volgens mij was zij niet zo'n figuur. Hoe ik erbij kom?... omdat er bloed verloren zou zijn volgens jullie. Ik probeer ook te kijken naar een mogelijkheid dat er bloed gevonden zou zijn."

¹¹⁵ eindproces-verbaal p. 226 r.o. 75 en 76 arrest gerechtshof Leeuwarden d.d. 24 april 2002: "een en ander brengt het hof tot het oordeel dat het onwaarschijnlijk is dat de oorsprong van het sperma in de vagina van slachtoffer en van de vlek op rechterbovenbeen moet worden gezocht in gemeenschap die heeft plaatsgevonden voordat zij op 9 januari 1994 op de driewegenweg aankwam."

¹¹⁶ IFS 8 juni 2009, p 10 en verder.

Let wel, er zat inderdaad bloed van verdachte onder haar nagels. Dit is pas in 2008 door onderzoek van het IFS duidelijk geworden, omdat dit soort onderzoek in 1994 nog niet mogelijk was. Juist dit onderzoek en de uitslag was niet in de media geweest en verdachte was hier ook nog niet mee geconfronteerd. De enige verklaring voor zijn opmerking over bloed is dat verdachte er van weet omdat slachtoffer zich wel degelijk verweerd heeft en hem daarbij heeft geraakt.

Angst voor DNA afname en wetenschap medegedetineerden.

Aan verdachte wordt gevraagd of en met wie hij contact heeft gehad over de DNA afname in 2005. Tijdens het verhoor van 4 juni 2008, - verdachte heeft dan nog beperkingen en mag geen media-informatie hebben - ontkent hij met een medegedetineerde over de DNA afname te hebben gesproken.

Verdachte verklaart dat hij van zijn advocaat wel weet dat dat in de media is geweest, maar dat hij met niemand contact heeft gehad¹¹⁷.

Op 2 juni 2008 is getuige [...] ¹¹⁸ gehoord door de politie en op 8 juli 2008 door de r.c. te Zutphen. Deze getuige verklaart samen met verdachte gedetineerd te hebben gezeten en te hebben gezien op televisie dat dank zij een DNA afname een verdachte was aangehouden voor de Puttense moordzaak. Hij is toen naar een medegedetineerde gegaan die schrijft voor Actueel en heeft verteld dat het misschien wel verdachte was¹¹⁹. Verdachte was naar hem toegekomen toen hij een brief kreeg dat hij DNA moest afstaan. Hij was erg zenuwachtig. Op de opmerking van [...] dat een inbraakje meer of minder toch niet uitmaakte zei verdachte dat het veel erger was. Verdachte vertelde hem dat hij vrijwillige seks met slachtoffer uit Putten had gehad. Dat was de nacht voordat ze was vermoord.

Ook [...] die eveneens samen met verdachte vastzat, verklaart dat verdachte hem vertelde dat hij DNA moest afstaan en best nerveus was. Verdachte zei dat het voor de Puttense moordzaak was. Hij zou ongeveer een week voor haar dood seks met haar hebben gehad. Hij maakte zich druk over de afname, dat ze dan misschien wat zouden vinden¹²⁰.

¹¹⁷ Eind proces-verbaal p. 1985: "Met wie heb je over de DNA afname gesproken? Met [...]. En met wie nog meer. Ik kan het mij niet meer herinneren. Heb je er met iemand over gesproken behalve dan met [...]? Ik zou het zo niet weten. ... Ik zou me zo kunnen voorstellen dat er meer in het huis van bewaring DNA moeten afstaan, spreken jullie daar dan wel eens over onderling. Nee eigenlijk niet, maar ik weet wel waar jullie op aansturen hoor. Vertel eens. Nou, er schijnen richting de media jongens zijn geweest die gedetineerd hebben gezeten met mij en hebben gezegd dat zij van mij het een en ander hebben gehoord. Hoe weet je dat? Van de advocaat. Waren dat meerdere mensen begrijp ik dat goed? Zoals ik van mijn advocaat heb begrepen wel. Zij moesten nog gehoord worden door jullie. En vandaar dat ik nu nog steeds in de beperkingen zit..."

¹¹⁸ Eindproces-verbaal p. 1398 en 1404

¹¹⁹ Eindproces-verbaal verhoor [...] 1417 en 1422

¹²⁰ Eindproces-verbaal, verhoor [...] d.d. 17 juni 2008, p. 1424 en 1432

Getuige [...] werd gehoord naar aanleiding van het artikel in de Aktueel van 28 mei 2008. De verklaringen van verdachte over de geheime relatie waren toen nog niet bekend.

Het kan dus niet anders dan dat getuige [...] dit inderdaad van verdachte heeft gehoord.

De verklaring van [...] is minder gedetailleerd. Toch neem ik ook deze verklaring serieus omdat verdachte zelf ook zegt dat hij met deze getuige contact had en de DNA afname inderdaad in de tijd was dat zij samen vast zaten.

5. bewezenverklaring

Het OM is van mening dat slachtoffer is vermoord na eerst verkracht te zijn.

Wat moord onderscheid van doodslag is dat in geval van moord er tijd en gelegenheid is om na te denken over het voorgenomen strafbare feit. Dat tijdsverloop hoeft helemaal niet lang te zijn en mag zich ook ten dele afspelen tijdens de gewelddadige handelingen, zeker als die enige tijd in beslag nemen.

Omdat we geen verklaringen hebben van verdachte of anderen, is om te beoordelen om welk strafbaar feit het hier gaat, is de wijze waarop het slachtoffer is gewurgd en gesneden/gestoken en het moment waarop dat heeft plaats gevonden, van belang¹²¹.

Zij had een wurgspoor in de hals. Verder had zij snij en steekwonden in de hals en keel. Zowel de wurging als de steek of snij letsels zijn bij leven aangebracht. De richting van het stroompatroon van de bloedvlekken op het slachtoffer laat zien dat het slachtoffer op haar rug op de vloer lag op het moment dat de steken zijn toegebracht. Op dat moment was zij al onmachtig of bewusteloos door het wurgen of de val daar voor.

Het NFI zegt dat de dood is veroorzaakt door èn de verwurging èn de steekwonden¹²². Tussen deze beide handelingen in is zij verkracht, zoals ik al eerder uiteen heb gezet.

Dat betekent een welbewust handelen door verdachte: eerst onmachtig maken, dan verkrachten en vervolgens steken. Juridisch leidt dit tot de volgende conclusie dat verdachte haar opzettelijk en met voorbedachte raad heeft gedood.

¹²¹ Zie bijvoorbeeld HR 22 februari 2005, LJN AR5714

¹²² Sectierapport p. 129: "conclusie: bij Slachtoffer 23 jaar oud kon het intreden van de dood worden verklaard door inwerking van uitwendig mechanisch samensnoerend geweld aan de hals en multiple steek/snijverwondingen in het halsgebied, ieder apart en in combinatie, gepaard gaande met tekenen van verstikking door omsnoerend geweld en inademing van bloed en weefselschade."

Daarvoor zijn ook nog de volgende factoren van belang.

Slachtoffer is niet 1 keer verwond maar meerdere keren en op verschillende manieren. Aan de verwondingen is het volgende te zien. Zij heeft 1 diepe steekwond midden in de keel en daarnaast een paar, naar het lijkt aarzelende snijwonden op hals en arm¹²³.

Het heeft tijd gekost om deze verwondingen aan te brengen. Ze is gewurgd, gesneden en gestoken.

Ook moet verdachte al een mes of ander steekvoorwerp bij zich hebben gehad, ofwel dit mes of steekvoorwerp in de woning van oma erbij gepakt hebben. Toen het slachtoffer al op de grond lag, op haar rug en niet meer kon bewegen, heeft hij dit gebruikt¹²⁴.

Uit het voorgaande blijkt dat verdachte doelbewust heeft gehandeld en dat hij voorafgaande aan en gedurende het toebrengen van de verwondingen die de dood van het slachtoffer verklaren, tijd had zich te beraden of hij slachtoffer het leven zou ontnemen. Hij had dus ook de gelegenheid om over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad na te denken en de consequenties daarvan te overzien.

Feit 1 primair kan worden bewezen, te weten moord.

Wat betreft de verkrachting is van belang dat het slachtoffer een hoofdwond heeft. Zij is of ten val gebracht of heeft een slag op haar hoofd gehad waardoor zij is komen te vallen. Daarna is zij verkracht. Dat er geen sprake is geweest van vrijwillige seks is duidelijk te zien aan de verwondingen in combinatie met het tijdstip waarop het sperma is gedeponed.

Ik verwijs hier ook naar de sporen die wijzen op verweer door het slachtoffer, zie de nagels, de drukplekken op haar arm en de oppervlakkige snijwonden.

Daar komt bij dat de verklaring van verdachte over de vrijwillige seks naar de mening van het Openbaar Ministerie volstrekt ongeloofwaardig is. Dit verhaal is bedoeld om te verhullen dat er op zondagmiddag onvrijwillige gemeenschap heeft plaatsgevonden, waarna hij slachtoffer om het leven heeft gebracht.

Ook feit 2 kan worden bewezen, te weten verkrachting.

6. Persoon van de verdachte

In dit deel van mijn requisitoir sta ik stil bij de persoon van verdachte. Dit doe ik aan de hand van feiten en omstandigheden uit het strafdossier en aan de hand van het rapport van het Pieter Baacentrum.

¹²³ Zie ook Hof Amsterdam, 22 juli 2005, LJN AT9664 of Rechtbank Utrecht 13 februari 2009, LJN BH2918

¹²⁴ Rapport [...] d.d. 30 januari 2009, p. 85

Verdachte had een onrustige jeugd. Tot zijn 9^e jaar woonde hij thuis, maar waren er al problemen¹²⁵. Vader en moeder verklaren over vuurtje stoken en stelen vanaf zijn 4^e jaar. Op de leeftijd van 7/8 jaar had hij al messen. De enige uit die tijd bekenden waren [...] en [...]. Deze getuigen zeggen verdachte wel te hebben gekend, maar zij waren geen vrienden¹²⁶. Vanaf zijn 9^e jaar verbleef verdachte in internaten. [...]voormalig directeur van Valentijn, verklaart over verdachte dat hij zich hem nog goed kan herinneren, dat het geen rotzak was en dat hij zich niet heeft misdragen¹²⁷. [...] van Kinderdorp Neerbosch verklaart over verdachte en een incident met een pistool¹²⁸. Toen hij 16 jaar was leerde verdachte [...] kennen. Zij raakten bevriend. Zij heeft verdachte nooit gewelddadig of agressief meegemaakt¹²⁹. Na een aantal jaren internaat is verdachte vanaf zijn 16^e jaar weer thuis in Putten komen wonen. Vanaf die tijd begonnen zijn relaties met meisjes en vrouwen. Zijn toenmalige danspartner [...] verklaart dat verdachte nooit agressief naar haar is geweest. Een seksuele relatie heeft hij niet met haar gehad¹³⁰.

Relaties verdachte

Verdachte heeft met een aantal vrouwen seksuele relaties gehad. Door het team zijn deze vrouwen, behalve [...] die woont in een instelling voor verstandelijk gehandicapten, gehoord over hun relatie met verdachte. Haar vader is wel gehoord. Uit de verhoren van deze vrouwen komt naar voren dat verdachte relaties zoekt met oudere of zwakkere vrouwen. Dit beeld ontstaat ook bij de gedragswetenschappers van het Pieter Baancentrum.

[...], [...] en [...] zijn 10 tot 17 jaar ouder dan verdachte. [...] is psychiatrisch patiënt en [...] heeft behalve met verdachte nauwelijks sociale contacten. In de omschrijving van de relatie door deze vrouwen wordt een beeld geschetst van een moeder/kind relatie. De relaties met vrouwen van zijn leeftijd, [...], [...], [...] en [...], zijn niet gelijkwaardig in die zin dat dit vrouwen zijn met forse problemen of geestelijk zwak¹³¹.

Conclusie is dat bij verdachte de vaardigheden ontbreken om een gelijkwaardige relatie met een vrouw aan te gaan.

¹²⁵ Eindproces-verbaal p. 935 en p. 947

¹²⁶ Eind proces-verbaal p. 1035

¹²⁷ Eindproces-verbaal p 1289

¹²⁸ Eindproces-verbaal p. 1375

¹²⁹ Eind proces-verbaal p. 1185

¹³⁰ Eindproces-verbaal p. 1170

¹³¹ zie de verklaringen van deze vrouwen in map 3 vanaf p. 1023, begint met [...]

Seksuele afwijkend gedrag

Getuige [...] een leeftijdsgenote van verdachte uit de buurt verklaart dat verdachte gluurde¹³². Ook de wijkagent [...] verklaart dat hij meldingen kreeg van gluren door verdachte (rapport PBC hieronder).

De ex-vriendin van verdachte, [...], verklaarde dat zij in de fietskelder kwam en zag dat er een tafeltje en stoel stond. Op het tafeltje stond een geldkistje met monopolygeld en een poster met daarop allerlei grove pornofoto's van blote vrouwen met de benen gespreid. Bij de vrouwen waren prijzen geschreven. Verdachte had een schrift met daarin wat de vrouwen zouden opbrengen en wat hij dan verdiende. Op de tafel stond een niet aangesloten telefoontoestel. Toen getuige verdachte hiermee confronteerde vertelde hij dat het een fantasiespel was¹³³.

De moeder van verdachte bevestigt dit. [...] belde haar hier destijds over¹³⁴. Ook verklaart moeder dat verdachte plakboeken bijhield waarin vrouwen uit seksboekjes waren geplakt. Deze vrouwen gaf hij namen en daar stonden bedragen bij. Hij had monopolygeld waarmee hij die vrouwen dan zogenaamd kocht. Verdachte zou haar gezegd hebben geen geld te hebben voor de hoeren en dat dit zijn fantasie was¹³⁵.

Tijdens de doorzoeking zijn computers in beslag genomen. Op de harde schijf van een van deze computers is een grote hoeveelheid porno aangetroffen. Verdachte is hierover gehoord.

Tijdens dit verhoor heeft verdachte de geluidsopname van de verklaring van moeder zoals hierboven weergegeven gehoord en is hij geconfronteerd met de op zijn computer aangetroffen porno. Een uitdraai van ruim 50 pagina's met daarop de aangetroffen bestanden en als voorbeeld een aantal plaatjes van onderlijven van jonge meisjes en van stripfiguren. Verdachte weet dat deze plaatjes op zijn computer staan. Over de plakboeken verklaart hij dat dat kinderfantasie was. Op het moment dat hij ermee wordt geconfronteerd dat hij dit spel 10 jaar later in de kelder bij [...] nog speelt, geeft hij geen antwoord¹³⁶. Als verbalisanten doorgaan op deze plaatjes en aangeven dat dit geen normale porno is en de link leggen met het niet kunnen aangaan van een relatie door verdachte, wordt hij boos en scheldt verbalisanten uit¹³⁷.

¹³² Eindproces-verbaal p. 1215, verhoor [...], 27 augustus 2008: "Ik had telkens het gevoel dat ik bekeken of begluurd werd. Ik voelde mij daar niet prettig bij. Hij keek mij dan heel star aan, maar zei of deed verder niets. Op een mooie zonnige dag ging ik wel eens binnen zitten omdat ik het niet prettig vond begluurd te worden".

¹³³ Eindproces-verbaal p. 1040 en 1050

¹³⁴ Eindproces-verbaal p. 1019

¹³⁵ Eindproces-verbaal p. 1019 en 1020

¹³⁶ Aanvullende stukken op 13 november 2008 verzonden aan de rechtbank, p. 5 en 6 verhoor 26

¹³⁷ Aanvullende stukken op 13 november 2008 verzonden aan de rechtbank p. 7

Gewelddadigheid verdachte

Verdachte schrijft in het bezwaarschrift tegen de DNA afname van april 2007 dat er in geen geval agressie in hem zit en dat hij iedere vorm van geweld verafschuwt. Verdachte vertelt dat hij in het internaat ongecontroleerde driftbuien had. "Het kwam voor dat ik een opvoedende tik kreeg op het internaat, dat bij mij de luiken dicht gingen en dat ik blind van woede werd. Zodra bij mij de rolluiken dicht gingen, wist ik dat het te laat was. Ik kon het dan niet meer terugdraaien tot ik al mijn krachten had botgevierd". Op 8 juli 2008 verklaart verdachte naar aanleiding van het feit dat hij boos wordt over vragen van de verbalisanten over het spelen van een monopolyspel, dat hij als hij zijn innerlijk laat zien het niet goed gaat komen. Hij verliest dan de controle over zichzelf¹³⁸. Hij geeft als voorbeeld dat hij dat met zijn vader had¹³⁹.

Een paar van zijn ex-vriendinnen verklaren over gewelddadig handelen of dreigen door verdachte. [...] zegt met een grondkabel op haar handen te zijn geslagen. Ook zou hij bedreigd hebben haar met een schroevendraaier in de nek te steken en haar te vermoorden¹⁴⁰. [...] omschrijft een aantal situaties waarin verdachte agressief reageerde naar haar. In een geval speelde verdachte met een mes en maakte [...] een hem onwelgevallige opmerking. Hij zwaaide toen in haar richting en het snijgedeelte van het mes raakte haar. Een andere keer kwam hij achter haar staan en pakte met zijn hand haar keel vast. Hij had een mes in zijn andere hand¹⁴¹.

Ook vanuit de familie is duidelijk dat de relatie tussen vader en verdachte gewelddadig was¹⁴². Getuige [...] een kennis van het gezin, vond verdachte zeer gewelddadig¹⁴³.

Seksueel misbruik

Verdachte verklaart in zijn jeugd door zijn vader seksueel te zijn misbruikt, zelfs te zijn verkracht¹⁴⁴. Daarna zegt hij naar het internaat te zijn getrapt, omdat zijn vader op hem uitgekeken was en voor de rest geen beloning meer nodig achtte. Het geeft het gevoel van het meeste onrecht in zich. Daarom doet de verkrachting van slachtoffer hem ook pijn, aldus verdachte.

¹³⁸ Eind proces-verbaal p 2041 en 2042

¹³⁹ zie ook p. 1910 en p. 1938 : het feit dat zijn vader tijdens de knokpartij in huis het leven niet had gelaten

¹⁴⁰ Eind proces-verbaal p. 1056

¹⁴¹ Eind proces-verbaal p. 1068

¹⁴² Eind proces-verbaal P 938 vader, p. 961 en 1020 moeder

¹⁴³ Eind proces-verbaal p. 1163

¹⁴⁴ Eind proces-verbaal bijv. p. 2044

Moeder en zus verklaren van de beschuldiging van misbruik door verdachte te weten. Beiden verklaren over misbruik door vader van zus¹⁴⁵. In het tehuis Valentijn vermoedde men seksueel misbruik. Het is nooit echt duidelijk geworden.

De hierboven besproken onderwerpen komen ook allemaal terug in de rapportage van het Pieter Baancentrum (PBC) van 29 april 2009. Zowel de psychiater, als de psycholoog en de milieuonderzoeker beschrijven dat verdachte geen medewerking wilde verlenen aan het onderzoek. Desgevraagd legde verdachte uit dat hij dit besluit had genomen op advies van zijn advocaat, omdat hij onschuldig is. Ondanks deze weigering heeft het PBC een lijevig rapport geschreven van 46 pagina's.

Uiteindelijk geeft verdachte wel toestemming voor het milieuonderzoek. Er is gesproken met een aantal personen zoals ouders, zus, partner, wijkagent. Deze laatste kende verdachte vanwege gepleegde diefstallen. Ook waren er bij de wijkagent meldingen geweest van gluren. Hij zou een risico kunnen gaan vormen op het gebied van zeden. Er is gesproken met de [...] bij wie verdachte in 1995 via de wijkagent terecht is gekomen voor korte tijd van 7 februari tot en met 4 maart 1995. Hij vertoonde al snel geraffineerd overkomend gedrag en had een neus voor zwakkere broeders, aldus [...].

Uit het groepsverslag komt naar voren dat verdachte tijdens de rondleiding aan het begin van zijn verblijf op een pochende manier toespelingen maakte op de ernst van zijn strafzaak. De groepsleiding had het idee dat verdachte graag zijn verhaal kwijt wilde. Hij vertelt over zijn jeugd, de reden waarom hij steelt en over de strafzaak. Zijn advocaat kan zijn onschuld aantonen. Hij is een goede man, ik ken hem al tien jaar, het lijkt wel of we verkering hebben. De groepsleiding kreeg de indruk dat verdachte tijdens het gesprek alles buiten zichzelf legt en dat hij zich als slachtoffer van justitie wilde neerzetten.

De contacten met verdachte waren te oppervlakkig om conclusies te trekken over het al dan niet aanwezig zijn van een psychiatrische stoornis. De psycholoog zegt het volgende: Het gedrag deed sociaal wenselijk aan en leek te wijzen op een narcistisch gekleurde aandachtsbehoefte maar was bovenal functioneel en oppervlakkig. Met dit gedrag wekte verdachte sterk de indruk zich terdege bewust te zijn van zijn procespositie. De psychiater concludeert dat er in de summiere contacten die hij met verdachte heeft gehad geen aanwijzingen zijn geconstateerd voor een grovere psychiatrische stoornis.

Een psychiatrische stoornis kan noch worden aangetoond, noch met zekerheid worden uitgesloten. Hij vertoont wel behoefte aan aandacht en lijkt op te scheppen over het feit dat hij in zo'n sterk de aandacht trekkende zaak is betrokken.

¹⁴⁵ Eind proces-verbaal p. 1019 moeder verdachte en p. 996-1000 zus verdachte

De algemene conclusie van het rapport is dat er zeker aanwijzingen zijn voor het bestaan van een antisociale persoonlijkheidsstoornis op grond van verdachte impulsieve parasitaire levensloop zonder respect voor anderen en afwezigheid van schaamte- en schuldgevoelens en fascinatie voor messen. Daarnaast zijn er vermoedelijk ook theatrale, narcistische en borderline kenmerken, die het PBC afleidt uit de aandachtsbehoefte, de zelfgenoegzaamheid en de egocentrisch en weinig betrokken instelling van verdachte. Daarnaast de innerlijke leegte en de geschonden seksuele identiteit.

Tevens zijn er aanwijzing voor seksueel deviante gedragingen in de voorgeschiedenis. In de relatiegeschiedenis valt op dat verdachte vriendinnen kiest die opvallend zwak en kwetsbaar zijn of veel ouder. Het slachtoffer maakt op deze reeks een duidelijke uitzondering. Deze stoornissen zijn echter geen van alle toetsbaar geleden in rechtstreeks contact met verdachte. Hij wilde immers niet meewerken.

De stoornissen hebben dus slechts een hypothetisch karakter en niet is te zeggen of deze stoornissen er 15 jaar geleden al waren. Ook is niet te zeggen in hoeverre deze veronderstelde stoornissen door hebben gewerkt in het aan verdachte tenlastegelegde. Het ontbreken van een mogelijk delictscenario op basis van het strafdossier draagt evenmin bij aan de beantwoording van deze vraag.

Het PBC doet geen uitspraak over de toerekeningsvatbaarheid, geeft geen advies.

Het is een somber beeld dat zich aftekent met betrekking tot de persoon van verdachte, overigens een beeld dat zeker geen contra-indicatie oplevert voor het plagen van de feiten waar hij nu voor terecht staat.

Verdachte is iemand die vanaf zijn jeugd problemen had en niet in staat is gelijkwaardige contacten op gewoon relationeel gebied of in een seksuele relatie aan te gaan. Geweld schuwt hij niet. Doordat hij niet meewerkte aan het PBC onderzoek kan niet tot een vorm van verminderde toerekeningsvatbaarheid worden geconcludeerd. Ook overigens zie ik hier ook geen andere aanwijzingen voor. Dat betekent dat de feiten hem ten volle kunnen worden toegerekend.

7. Strafblad

Verdachte heeft veroordelingen vanaf 1993 voor diefstal met geweld, diefstal met braak en insluiping, milieudelicten 2x, en in 2005 voor een mishandeling van zijn ex-vriendin [...]. Hij heeft zowel boetes, taakstraffen als gevangenisstraffen opgelegd gekregen.

8. Strafmaatoverwegingen en eis

Het is vandaag 26 augustus 2009, ruim 15 jaar na die afschuwelijke dag dat slachtoffer om het leven kwam.

De vraag kan gesteld worden of het OM medeverantwoordelijk is voor het feit dat het zo lang heeft moeten duren voordat de echte dader van de Puttense moordzaak berecht wordt.

Met de kennis van nu zou deze vraag wellicht gemakkelijk bevestigend beantwoord kunnen worden. Ook dan zie ik er echter geen reden om de strafeis naar beneden bij te stellen. Ik constateer namelijk tegelijkertijd dat verdachte al die jaren zijn mond heeft gehouden, terwijl er vele momenten zijn geweest waarop hij zijn mond kon opendoen. Zelfs in zijn verzonnen versie van de feiten had hij immers kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding.

Dat gezegd hebbende constateer ik het volgende:

Slachtoffer was een jonge sprankelende vrouw. In verband met haar werk had ze een woning in Londen, maar in haar vrije tijd woonde ze in Putten bij haar moeder en broer. Ze had een actief sociaal leven met veel vrienden. Zij werd en wordt gemist. Haar gewelddadige dood is een blijvend litteken voor haar familie en vrienden.

Slachtoffer is op 9 januari 1994 in het huis van haar oma als lustobject misbruikt en vermoord. Alleen maar denkend aan zijn eigen seksuele verlangens heeft hij slachtoffer haar leven ontnomen en haar familie en vrienden een geliefde dochter, zus, nicht en vriendin.

Nadat verdachte 14 jaar later werd aangehouden was de hoop van de nabestaanden er op gevestigd dat zij, al was het maar voor een deel, antwoord zouden krijgen op hun vele vragen naar het waarom en hoe.

Diezelfde hoop was er bij [...] en [...]. De brute verkrachting en moord van slachtoffer zijn al onvoorstelbaar, maar onbegrijpelijk is ook dat de pleger van deze feiten zo lang zijn mond kan houden, terwijl hij weet dat er twee personen ten onrechte zijn veroordeeld. Twee personen met wie hij zelfs in dezelfde gevangenis heeft gezeten toen hij zijn straf uitzat voor gepleegde diefstallen

Een antwoord is er echter niet gekomen. Slechts een verzonnen "relatieverhaal". Waarvan we allemaal ter zitting hebben kunnen constateren dat hij vanzelfsprekende vragen daarover niet meer wil beantwoorden. Dat de waarheid niet is verteld, is moeilijk en voor sommigen zelfs niet te accepteren.

De brute verkrachting en moord van slachtoffer en de houding van verdachte rechtvaardigen een lange gevangenisstraf.

Wel wil ik in het voordeel van verdachte rekening houden met zijn relatief jonge leeftijd van 18 jaar toen hij de feiten pleegde. Bovendien moet, gelet op artikel 63 Sr, formeel rekening worden gehouden met zijn eerdere veroordeling voor mishandeling.

Aan de al vaker genoemde voormalige verdachten is in 1995 door het Gerechtshof in Arnhem een gevangenisstraf van 10 jaar is opgelegd voor doodslag. Ten aanzien van verdachte is het Openbaar Ministerie van mening dat een hogere straf passend is. In plaats van doodslag vindt het Openbaar Ministerie thans verkrachting en moord wettig en overtuigend bewezen. Bovendien is nu vastgesteld wat de exacte gruwelijke volgorde is geweest van de gebeurtenissen op 9 januari 1994. De pas 23-jarige slachtoffer is eerst gewurgd, daarna verkracht en vervolgens door messteken om het leven gebracht. Daarbij heeft verdachte o.a. 6 cm diep in haar keel gestoken!

Daarom vorder ik de rechtbank deze verdachte op te leggen een onvoorwaardelijke gevangenisstraf p.m. met aftrek van het voorarrest.

Beslag: onttrekking aan het verkeer van de harde schijf van de computer